

DE VEILIGHEIDSREGIO

UITGAVE VAN HET VEILIGHEIDSBERAAD IN SAMENWERKING MET NVBR, POLITIE NEDERLAND, GHOR, VNG EN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

3 Visie op vaardige brandweer

Stephan Wevers, de kersverse voorzitter van de NVBR over de richting die hij ziet voor brandweer Nederland, de samenwerking met het op te richten Instituut Fysieke Veiligheid en de doorontwikkeling van de Raad van Regionaal Commandanten.

5 Bestuurders bundelen krachten voor beheersing natuurbranden

Op 10 november werden de hoofdlijnen geschetst voor een vierjarig werkprogramma. Een impressie van het bestuurlijk symposium.

7 Publieke gezondheid krijgt één gezicht

Een kennismakingsgesprek met Marianne Donkers, de nieuwe directeur Publieke Gezondheid bij het ministerie van VWS.

8 'Goede koppeling tussen politie en veiligheidsregio'

Het is essentieel dat met de komst van de nationale politie de koppeling met de veiligheidsregio blijft bestaan; aldus Opstelten in een reactie.

Zoektocht naar meldkamer van de toekomst

Een jaar lang hebben het Veiligheidsberaad, de ministeries en de verschillende kolommen besluitvorming voorbereid over de vormgeving van de meldkamer van de toekomst. Een terug- en vooruitblik met de voorzitter van de stuurgroep.

Heroriëntatie op het meldkamerdomein groeide als prioriteit onder het vorige kabinet. Minister Ter Horst van BZK stuurde begin 2010 aan op een 'heroverweging van de inrichting, organisatie en werkprocessen rond de meldkamers'. Vanuit het oogpunt van kwaliteit en kosten zijn allemaal losse meldkamers met eigen faciliteiten en zonder voldoende onderlinge uitwisselbaarheid en standaardisatie niet langer houdbaar, vond Ter Horst. Hierop voortbordurend zette het Regeerakkoord van Rutte in op één meldkamerorganisatie met drie locaties. De noodzaak tot efficiencyverbetering werd expliciet doordat ook een bezuiniging werd aangekondigd, oplopend tot 50 miljoen euro.

"Dit was ons speelveld", blikt de Leidse burgemeester Henri Lenferink: portefeuillehouder Informatievoorziening binnen het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad, terug. Het weerhield het bestuur overigens niet om meteen na het droog worden van de inkt van het Regeerakkoord minister Opstelten (VenJ) ervoor te waarschuwen dat het opschalen van het aantal meldkamers naar een heel klein aantal grote risico's met zich meebrengt. Lenferink: "De meldkamerfunctie is er een waarbij je geen enkel risico mag lopen. Bij de opschaling naar tien regionale eenheden bij de politie moet je er al voor oppassen dat je de binding met de dagelijkse praktijk en de mensen om wie het gaat niet kwijtraakt."

CONFERENTIE

Een belangrijke stap werd eind vorig jaar gezet tijdens een bestuurlijke conferentie, georganiseerd door het Veiligheidsberaad, het Korpsbeheerdersberaad en het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Tijdens deze conferentie bleek onder professionals en bij bestuurders algemene bereidheid aanwezig 'om wegen te verkennen naar een schaalvergroting van de meldkamerorganisatie en standaardisatie van de werkprocessen'. Eén meldkamerorganisatie met ten hoogste drie locaties ging velen echter een stap te ver.

Voor minister Opstelten bleek het model uit het Regeerakkoord geen absolute must. "Ik sta open voor alternatieve scenario's", zei de minister op de conferentie. "Zolang de nieuwe organisatie maar leidt tot een kwalitatief betere dienstverlening en structureel lagere kosten. En zolang de vaart er maar in blijft."

Blij met de ruimte die de minister bood werd aan het eind van de conferentie afgesproken dat er een stuurgroep met daarin de betrokken ministeries, bestuurlijk verantwoordelijken en vertegenwoordigers van de branches zou worden gevormd. De stuurgroep staat onder voorzitterschap van burgemeester Lenferink en kreeg als opdracht een visie op hoofdlijnen te ontwikkelen op basis van de uitgangspunten die in de decemberconferentie zijn geformuleerd.

DESKUNDIGHEID

Lenferink benadrukt meteen dat het bij de meldkamer om veel meer dan een schaaldiscussie gaat: "We zoeken efficiency en we willen het beter doen. Dat zit in samenwerking tot op het niveau van het afhandelen van alle meldingen, in goed opgeleide mensen, in de communicatie tussen de meldkamers en in het technische systeem."

Wie meent dat een meldkamer een soort callcenter is, moet volgens hem echt eens achter de schermen meelopen: "Het is bij uitstek een informatie- en coördinatieknooppunt. Allemaal gebaseerd op deskundigheid in het binnenhalen van informatie en het aansturen van operationele diensten."

De visie die de stuurgroep ontwierp gaat dan ook in op ongeveer alle aspecten van het meldkamerdomein, de voorzieningen en de governance. Wat de schaal aangaat was er tot in de laatste stuurgroepvergadering het meeste draagvlak voor tien meldkamers waarin zowel intake als uitgifte plaatsvindt. Deze meldkamers vormen samen één landelijke virtuele meldkamer, maar zijn in het reguliere werk primair gericht op het eigen geografische gebied. Het voordeel hiervan is dat als het op één locatie te druk is, de melding direct doorschuift naar de volgende meldkamer. Bij een calamiteit kan de betreffende meldkamer zelfs volledig vrijgesteld worden als calamiteitenmeldkamer. Ook niet onbelangrijk: met één meldkamerorganisatie op tien locaties wordt de taakstelling uit het regeerakkoord gehaald, zo blijkt uit financieel onderzoek door Deloitte.

Wat Lenferink betreft lag dit najaar een redelijk voldragen visie klaar: "Als daar besluitvorming over was geweest op verschillende tafels, hadden wij al een akkoord kunnen hebben over de implementatie." Maar naast de steun van politie, brandweer en de veiligheidsregio's kunnen VWS en Ambulancezorg Nederland nog niet instemmen met de voorliggende visie. Zij maken zich met name zorgen over de reikwijdte van de multidisciplinaire intake en de aansturing van de ambulancevoorziening in verhouding tot het inrichten van één landelijke meldkamerorganisatie. GHOR Nederland onderschrijft de ingebrachte bezwaren.

UITWERKING

Het Ministerie van VenJ vindt een aantal van tien locaties een 'goed uitgangspunt voor verdere uitwerking'. Maar in de gezamenlijke zoektocht naar het 'best denkbare model' is het volgens VenJ wenselijk om meerdere modellen, waaronder die van centrale intake op drie en decentrale uitgifte op tien locaties, inhoudelijk te wegen en ook af te zetten tegen het regeerakkoordmodel van één organisatie op drie locaties. VenJ heeft dit najaar samen met VWS een opdrachtformulering

'Dat verander je niet met één druk op de knop'

voor de modelvergelijking opgesteld. TNO voert het uit en het resultaat moet intussen klaar zijn als dit nummer verschijnt. De resultaten van de uitwerkingen worden voorgelegd aan de stuurgroep en het uiteindelijke besluit voor de keuze van het model wordt genomen door de ministers van VenJ en van VWS. "Zo waren we niet begonnen maar er valt wel wat te zeggen voor een dergelijke modelvergelijking", reageert Lenferink: "Dan kan de minister beargumenteerd afwijken van wat er in het Regeerakkoord staat." Al zou het er ook toe kunnen leiden dat de modelvergelijking de afspraak uit het Regeerakkoord juist met argumenten bevestigt.

DISCUSSIES

Ook hier tekent de stuurgroepvoorzitter aan dat, voor welk scenario uiteindelijk ook wordt gekozen en wie daar dan ook

Henri Lenferink: "Maak het niet te ingewikkeld."

verantwoordelijkheid voor draagt, er nog wel discussies onderliggen: "Ik weet dat omdat er al veel is gedaan, veel is uitgezocht en veel onenigheid is geweest."

Lenferink noemt de vraag waar de intake begint en waar de uitgifte. Daarover wordt nog heel verschillend gedacht. Daarnaast de vraag of een brandweercentralist geprotocolleerd een witte melding kan aannemen en afwerken en een witte centralist een politiemelding: het verhaal van de grijze of zelfs gouden centralist. Verder liggen belangrijke vraagstukken voor zoals personele (bij wie komen de centralisten in dienst?) en de tijd die het kost om werkwijzen gelijk te trekken en één systeem te maken: "Dat verander je niet met één druk op de knop". Maar de meest ambitieuze uitdaging is volgens Lenferink wel om, anders dan in New York en Chicago waar monodisciplinair wordt gewerkt, voor de intake multidisciplinair te gaan op een schaalniveau van een heel land: "Dan ben je dus pionier, want dit is nog nergens ter wereld vertoond. Daar komen zoveel aspecten bij kijken en het brengt dusdanige risico's met zich mee, dat dit voor ons juist reden was om te zeggen: Jongens, maak het niet te ingewikkeld."

Binnenkort zal penvoerend minister Opstelten wel moeten kiezen, want bij de behandeling van de begroting van VenJ, begin november, heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin de regering is verzocht binnen drie maanden met een beslissing te komen over het te kiezen model, waarbij het centrale model leidend is. Daarmee wordt het model uit het Regeerakkoord bedoeld: één meldkamerorganisatie met drie locaties. ///

'Portogewoon' maakt hulpverleners wegwijs in verbindingen

Eind januari start de landelijke campagne 'Portogewoon'. Een kennis-campagne om hulpverleners beter wegwijs te maken in het gebruik van hun verbindingsmiddelen en het verbindingennetwerk C2000. De campagne is een gezamenlijk initiatief van de koepelorganisaties van brandweer, politie, ambulancezorg en het Ministerie van Defensie en wordt uitgevoerd in samenwerking met het Veiligheidsberaad. Het beter benutten van de verbindingsmogelijkheden is het doel van de campagne.

van het huidige digitale radionet onvoldoende aandacht is geweest voor het gestructureerd borgen van opleiding en training voor de gebruikers. De campagne 'Portogewoon' is een belangrijke stap om die kennis te verbeteren.

VEEL GEBRUIKERS, ÉÉN NETWERK

De kernboodschap in de campagne is dat het huidige radionet anders functioneert dan de vroegere verbindingennetten. Alle hulpverleners delen nu samen één landelijk netwerk, waardoor zeker bij grote en complexe incidenten een goede gebruikersdiscipline nodig is om 'opstop-

PORTO
GEWOON

zien, met hulpverleners van de vier operationele disciplines in de hoofdrol. Zij bezoeken onder andere een meldkamer en krijgen uitleg bij een antennemast over wat er achter de schermen van het digitale radionet allemaal gebeurt. Aan de hand van testvragen kunnen hulpverleners hun basiskennis en -vaardigheden toetsen. Ook is informatiemateriaal te downloaden voor presentaties en briefings. Zo kan een brede groep leidinggevend en instructeurs het materiaal gebruiken. Later komt er onder de naam 'Portogewoon' ook een opleiding waarin hulpverleners hun verbindingsmiddelen beter leren kennen via praktijkoefeningen.

TOTAALPAKKET

Op langere termijn wordt kennis over het gebruik van verbindingsmiddelen onderdeel van de basisopleidingen voor alle hulpverleners. Een belangrijke aanbeveling van het Veiligheidsberaad is ook dat het gebruik van verbindingsmiddelen en de rol van de meldkamer in de regionale oefenplannen van de veiligheidsregio's nadrukkelijker als oefendoelen worden opgenomen.

'Portogewoon' maakt deel uit van een totaalpakket aan verbeterprojecten in de OOV-verbindingen. Andere belangrijke deelprojecten zijn: het verbeteren van de radiodekking door het bijplaatsen of verplaatsen van zendmasten, het optimaliseren van de gespreks capaciteit in het netwerk, de regierol van de meldkamer, het opstellen van een functioneel pakket van eisen voor de randapparatuur en voorstellen voor de eenduidige programmering van randapparatuur. Dit totaalpakket van verbeteringen moet het vertrouwen van zowel de gebruikers als de verantwoordelijke veiligheidsbesturen in het functioneren van de OOV-verbindingen vergroten. //

Eind januari is de website www.portogewoon.nl online.

De hoofdrolspelers in de campagne 'Portogewoon'.

De portofoon is niet meer weg te denken uit de dagelijkse praktijk van de politie, de Koninklijke Marechaussee, ambulancezorg en brandweer. Onbelemmerd en betrouwbaar contact met collega's en met de meldkamer is cruciaal voor effectieve hulpverlening, maar ook voor de persoonlijke veiligheid. De portofoon is immers de lifeline voor de hulpverleners in situaties met geweld of gevaar.

Het Veiligheidsberaad en de gebruikersorganisaties constateren dat veel portofoongebruikers nog onvoldoende kennis hebben over het functioneren van het netwerk en hun portofoon. De belangrijkste reden is dat er bij de implementatie

pingen' in de verbindingen te vermijden. De campagne moet hulpverleners inzicht geven in hoe het landelijk netwerk functioneert en wat er gebeurt als zij bijvoorbeeld een gespreksaanvraag aan de meldkamer doen of de noodknop op hun portofoon indrukken. Door betere gebruikerskennis kunnen veel problemen met portofoonverbindingen worden voorkomen of beperkt.

HULPVERLENERS IN DE HOOFDROL

Alle kolommen zullen aandacht gaan besteden aan de campagne 'Portogewoon'. Vanaf eind januari zijn posters, banners en flyers beschikbaar. Ook is dan de website portogewoon.nl in de lucht. Op de website zijn vier filmpjes te

IFV: kennis en ondersteuning van en voor de veiligheidsregio's

Op 1 juli 2012 treedt het Instituut Fysieke Veiligheid, het IFV, in werking. Op allerlei plekken wordt hard gewerkt aan het ontwerp en de inrichting van deze nieuwe organisatie van en voor de veiligheidsregio's. Hier de actuele stand van zaken.

De basis voor het IFV wordt gevormd door een aanpassing van de Wet veiligheidsregio's. Het wetstraject is momenteel nog in volle gang. Door de fracties in de Tweede Kamer zijn veel vragen gesteld. Na beantwoording kan de behandeling in de Tweede en Eerste Kamer plaatsvinden.

HOE GAAT HET IFV ERUIT ZIEN?

Het IFV krijgt vier zogenoemde business units en een stafafdeling Bedrijfsvoering, waarin de bedrijfsvoeringsprocessen van het IFV worden ondergebracht. Vanuit de *business unit* Beleids- en Bestuursondersteuning (BBO) worden het Veiligheidsberaad en de managementraden ondersteund. Ook de belangrijke relaties met het veld worden in eerste instantie vanuit BBO onderhouden. Daarnaast krijgt een onafhankelijk bureau Certificering en Examinering brandweereexamens een plek in deze *business unit*.

De *business unit* Kennis heeft onderwijs en onderzoek als hoofdtaken. De academies, LMD Brandweer en Infopunt Veiligheid gaan hierin op. Het cluster Kennis beoogt

het landelijke knooppunt voor onderwijs, onderzoek en kennisuitwisseling (bijvoorbeeld tussen veiligheidsregio's) te worden.

Het beheer van materiaal en materieel voor rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt ondergebracht in de business unit Beheer & Logistiek. Hier is bijvoorbeeld ook veel kennis over inkoop en aanbestedingen aanwezig, die veiligheidsregio's kunnen benutten.

Het vierde cluster gaat zich bezighouden met het uitvoeren van projecten van en voor de veiligheidsregio. Speciale aandacht krijgen projecten op het gebied van informatievoorziening, zoals het Landelijk Content Management Systeem (LCMS).

PLANNING

Eind december moet bekend zijn hoe het IFV er uit gaat zien en waar welke taken worden belegd. Dit komt allemaal in het organisatieplan te staan. In januari zal de stuurgroep IFV hierover een besluit nemen en in februari en maart vindt het besluitvormings- en adviestraject met betrokken besturen en ondernemingsraden plaats. Vanaf 1 april kan de organisatie dan daadwerkelijk worden ingericht, zodat het IFV er op 1 juli 2012 echt staat. //

Vragen over het Instituut Fysieke Veiligheid? Stuur een e-mail naar info@ifv.nl

GASTCOLUMN

Erik Akerboom

Digitale veiligheid

Nederland heeft zijn eerste echte cybercrisis gehad. Eind augustus werd bekend dat er digitaal was ingebroken bij het – in Nederland gevestigde bedrijf – DigiNotar. Van gemeente tot kabinet zijn bestuurders vervolgens heel lang 'zoet' geweest met de gevolgen daarvan.

DigiNotar gaf digitale veiligheidscertificaten uit, onder andere voor websites van de Nederlandse overheid. Veiligheidscertificaten bewijzen de betrouwbaarheid van een site. Bij de hack waren ruim 500 valse certificaten aangemaakt, waarvan er in ieder geval één aantoonbaar was misbruikt. Daarmee was natuurlijk direct de betrouwbaarheid in het geding van de certificaten uitgever, maar ook van alle uitgegeven certificaten. Want als u als burger of bedrijf digitaal uw belastingaangifte indient, wilt u er wel zeker van zijn dat die informatie bij de Belastingdienst terecht komt en niet in verkeerde handen. En als u online een dure bestelling plaatst en betaalt, wilt u wel weten dat u daadwerkelijk zaken doet met die winkel. Omdat die noodzakelijke betrouwbaarheid niet meer gegarandeerd kan worden, ondervinden browsers wereldwijd actie om de certificaten in de ban te doen. En dat was even schrikken! Want een ban op alle certificaten van het gehackte bedrijf, zou gaan over rond de 53.000 certificaten! Dat kon betekenen dat alle websites en machines die van die certificaten gebruik maakten, niet meer volledig of helemaal niet zouden functioneren. Ineens stond de betrouwbaarheid van het hele stelsel ter discussie. De hacker meldde in het openbaar dat hij ook andere grote leveranciers had gehackt. Zouden andere certificaten wel betrouwbaar zijn? In een maatschappij waarin digitale informatie-uitwisseling een cruciale rol speelt bij het functioneren ervan, kan er dan in potentie heel veel mis gaan. Een Nederlandse krant sprak zelfs van een totale 'black-out van rijksdiensten'.

Op expliciet verzoek van de Nederlandse overheid is een wereldwijde software-update van Microsoft in ons land beheerst ingevoerd om tijd te winnen. De hack illustreert de maatschappijontwrichtende potentie van cyberaanvallen. Het was een echte 'alert-call' die het belang van reeds in gang gezette initiatieven in Nederland nog eens extra onderstreept.

Er is veel geleerd en 'Lektober' deed daar nog eens een schepje bovenop: Kent u uw eigen – vaak uitbestede – ICT goed genoeg? De belangrijkste les is dat het internet nooit helemaal veilig is en dat we dus óók onze respons op orde moeten hebben voor digitale incidenten en crisis. En we moeten ons ook voorbereiden op de mogelijke fysieke gevolgen die dat met zich mee kan brengen. Dat is een uitdaging voor de rijksoverheid, voor de lokale overheden, maar zeker ook voor de veiligheidsregio's. Mijn advies is: probeer die vragen eens te beantwoorden en zet het onderwerp op uw oefenkalender. Het wordt gegarandeerd een dag om niet te vergeten!

Erik Akerboom
Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
(NCTV)

Stephan Wevers nieuwe voorzitter NVBR:

Visie op vaardige brandweer

Brandweercommandant Stephan Wevers van Twente is sinds kort de nieuwe voorzitter van de brancheorganisatie NVBR. Daar staat hij – in de woorden van minister Opstelten – voor een bonte verzameling van projecten en programma's die één ding gemeen hebben: ze dragen stuk voor stuk bij aan betere prestaties van de brandweer. Een kennismaking met het nieuwe gezicht van de NVBR.

Over de 'aardigheid' om voorzitter te zijn van zo'n club kan hij kort zijn: "We hebben 30.000 brandweermensen in Nederland. Daar voel ik me erg bij betrokken."

Wevers treedt in de voetsporen van Don Berghuijs, de man die de brandweer op de kaart zette, en van Caroline van der Wiel, die vooral werkte aan een richting voor de brandweer. Wat de nieuwe voorzitter betreft zal het de komende jaren draaien om de hoe-vraag: "Hoe gaan we het organiseren, hoe gaan we expertise en kennis bundelen, hoe gaan we centrale inkoop regelen en hoe kunnen we in het kader van brandveiligheid meer aan de voor-kant doen?"

ICT-systemen waardoor binnen een blusapparaat met camera's gaat?"

VLAMMETJE

Wevers vat de vernieuwing die de NVBR op haar vakgebied voorstaat plastisch samen: "Na het vlammetje wat slimmer en effectiever en voor het vlammetje gedragsverandering realiseren voor brandveilig leven. Hij wijst erop dat nog steeds de meeste van de tientallen doden die jaarlijks bij woningbranden te betreuren zijn, al overleden zijn voordat de brandweer is gelaarmerd: "Het heeft dus meer nut dat alle woningcorporaties rookmelders aanbrengen

verhaal van de veiligheidsregio's. Dat is handig, ook op landelijk niveau. Daarnaast zijn op het vlak van multidisciplinaire samenwerking afgelopen jaren grote vorderingen gemaakt."

Het constructief ligt er en het wordt – zie ook de overdracht van rijkstaken – steeds meer gevuld, constateert hij. Wat zijn vanuit het Veiligheidsberaad richting Den Haag voor de NVBR de grote onderwerpen voor de komende tijd?

Wevers noemt de Wet veiligheidsregio's die volgend jaar wordt geëvalueerd, de takenoverdracht aan het Veiligheidsberaad en het geld. Wat het laatste betreft maakt hij zich wel zorgen wat er uiteindelijk onderaan de streep bij de brandweer samenkomt: "Met minder geld uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, korting op het gemeentefonds en lokale bezuinigingen, stapelt het voor een brandweerman die ook nog eens in een regionaliseringstraject met taakstellingen verkeert, op een gegeven moment wel op."

AMBITIE

Voor de managers bij de brandweer mag het een belangrijke ambitie zijn om gemeenten en het veiligheidsbestuur in de regio te voorzien van transparante prestaties. Van bestuurders vraagt Wevers op zijn beurt om de vernieuwende beweging die de brandweer maakt te steunen en te faciliteren: "Laat ze maar monitoren dat het goed gebeurt. Dan kun je met een soort dashboard ook sturen op kwaliteit, prestatie-eisen en financiën."

Opvallend dat u bij de landelijke issues niet de regionalisering van de brandweer noemde. Kamer en kabinet zijn er nog hard mee bezig. Is het omdat het voor u al een gegeven is?

Wevers: "Ja, bij ons is het niet meer zo'n issue. De kwestie loopt al sinds 2000, na de vuurwerkcramp in Enschede. De trend is van onderop ingezet. Het is geen verrassing meer. Het veld zegt nu ook zelf dat het dan ook maar een keer moet gebeuren."

Welke politieke schermutselingen er ook nog zijn, vanuit de inhoud geredeneerd is het voor de brandweer een duw omhoog, stelt Wevers. Hij bestrijdt dat regionalisering veel meer wegzuigt uit de lokale samenleving: "Vrijwilligheid is de aorta van de brandweerman. Dat hoge goed, bij elkaar 22.000 van de 30.000 brandweermensen, moeten we koesteren. Maar dat wil niet zeggen dat je een aantal ondersteuningsactiviteiten in een groter verband niet wat slimmer kunt organiseren. Je kunt het zelfs omdraaien: de slag die we nu maken past perfect bij het behoud van die vrijwilligheid. De vrijwilliger wil goede dingen doen voor de gemeenschap. Hij wil zinvol dienen en als hij uitrukt moet het ook goed georganiseerd zijn. Daar komt nog bij dat mensen geen zeven dagen per week de tijd hebben. Dat betekent dat je het effectief en efficiënt moet organiseren. Juist om het voor vrijwilligers behapbaar te houden."

Vijftieng krachtige regionale brandweerkorpsen is het doel. Vakinhoud, gedeelde expertise en 30.000 brandweermensen die als één club optrekken, om dat soort dingen draait het. *Dus geen stap verder en in lijn van de politie naar een nationaal beheerde brandweer?*

Wevers: "Dat is bij ons niet aan de orde. Als je het veld op hol wilt hebben, moet je dat doen." Waarbij we volgens hem niet over het hoofd moeten zien dat de politie anders georganiseerd is dan de brandweer. Juist ook vanwege de 50.000 beroepskrachten die daar werken. //

Expertregio's

Vanwege specifieke risico's of ervaringen ontwikkelt een aantal veiligheidsregio's zich tot expert op het gebied van een bepaald risico of proces. Bijvoorbeeld natuurbranden of nazorg bij het ontwikkelen van deze zogeheten expertregio's wordt op onderdelen nog verder uitgewerkt. Met name op de vragen:

Welke expertises onderscheiden we?
Welke bestuurlijke en financiële afspraken passen hierbij?

Het Veiligheidsberaad zal, samen met onder andere de NVBR en het Ministerie van VenJ, richting geven aan de verdere ontwikkeling van deze expertregio's. Het verkennen van de ambities met de betrokken partijen is daarin de eerste stap. Vervolgens zal het Veiligheidsberaad een opdracht formuleren voor een verdere uitwerking en realisatie van expertregio's.

Stephan Wevers: "Vrijwilligheid is de aorta van de brandweerman. Dat hoge goed, bij elkaar 22.000 van de 30.000 brandweermensen, moeten we koesteren."

Tot de funderingen van het brandweershuis behoren 25 korpsen en een slagvaardige Raad van Brandweercommandanten met goede verbanden met en vanuit het veld. Daarmee heb je volgens hem de randvoorwaarden te pakken om de hoe-vraag aan te gaan.

EXPERTREGIO'S

Wevers verwacht veel van het concept van expertregio's voor bovenregionale samenwerking op specifieke gebieden als natuurbranden, het redden van grote hoogte, de ongevalbestrijding gevaarlijke stoffen of nucleaire ongevallen. Expertregio's zijn bij uitstek van het veld en voor het veld. Wevers: "Maak gebruik van de deskundigheid van mensen die er dagelijks mee te maken hebben. Het gaat om overkoepelende thema's waar we afzonderlijk net te weinig slagkracht of expertise voor hebben. Die beleg je bij een specifieke regio of een specialistisch team. Zij houden de kennis en het materiaal bij en zijn terstond beschikbaar."

Vakinhoudelijk ziet Wevers perspectief in nieuwe inzettechnologieën. "Als je kijkt naar de geschiedenis van de brandweer dan brengen wij water naar vuur. Pas de laatste tweehonderd jaar lukt dat een beetje. De ontwikkeling van de techniek heeft altijd onze repressieve inzet bepaald. Het materieel is mooier, sneller en beter geworden. Nu zitten we in een tijd van ICT, robot- en Nanotechnologie. Kunnen we van die ontwikkeling niet méér gebruik maken, bijvoorbeeld door dwars door een gevel te blussen in plaats van dat je naar binnen gaat? Kun je niet iets met

dan dat wij nog harder gaan rijden. Het heeft meer nut om met de woningbranche en leveranciers van meubelen afspraken te maken over impregneren en brandveiligheid dan wat je nog kunt doen als de zaak al in de hens staat."

Hij verheugt zich ook op de samenwerking binnen de ondersteuningsorganisatie die het Instituut Fysieke Veiligheid wil zijn. Vanuit verschillende disciplines en departementen wordt hier zoveel bijeengebracht dat er straks landelijk één instituut op het gebied van veiligheid ontstaat. Natuurlijk zal het de kunst zijn om verbinding en wisselwerking te creëren met alle geledingen van het veld en tussen veld en instituut. Voor de brandweer verwacht de nieuwe NVBR-voorzitter grote voordelen: "Het IFV kan ons faciliteren en verder helpen, ook in de beweging die wij willen maken naar die hoe-vraag."

PLATFORM

Op eigen terrein kan hij zich voorstellen dat de Raad van Regionaal Commandanten zich doorontwikkelt naar een Raad van Brandweercommandanten. Dat moet volgens hem hét platform worden dat met korte lijnen naar alle brandweermensen regie gaat voeren op 'het doen'. Het betekent ook dat nagedacht moet worden over de rolverdeling tussen de nieuwe raad en de NVBR. Wevers vindt het nog te vroeg om daar meer over te zeggen: "We hebben het weggezet in een project. Ook de vakverenigingen, waaronder de vereniging van brandweervrijwilligers, zijn hiervoor uitgenodigd. Ik wil hen niet voor de voeten lopen."

Breder gezien ziet Wevers voor de NVBR en de hele brandweer belangrijke meerwaarde in de samenwerking binnen het Veiligheidsberaad: "Daarmee zit er een bestuurlijke kop op het hele

'Een heldere taakverdeling kun je oefenen'

Bestuurdersconferentie GHOR: Een witte ramp, bent u voorbereid?

Op 2 november organiseerden GHOR Nederland en het Veiligheidsberaad een conferentie voor burgemeester en wethouders over rampen en crises waarbij gezondheid en de geneeskundige hulpverlening een grote rol spelen. Minister Opstelten gaf de deelnemers in een videoboodschap mee dat 'witte' rampen niet bestaan, omdat rampen per definitie multidisciplinair bestreden moeten worden. Andere sprekers wisten echter duidelijk te maken dat er wel degelijk 'kleur'verschillen zijn en dat het belangrijk is om je daar goed op voor te bereiden.

De bijeenkomst in Haarlem, de stad van portefeuillehouder GHOR in het Veiligheidsberaad, burgemeester Bernt Schneiders, had een besloten karakter. Een bewuste keuze, omdat

roepen vaak heftige emoties op bij betrokkenen en daar moet je als bestuurder een goede reactie op hebben. De communicatie over infectieziekten vereist daarbij zeer specifieke kennis.

zedenzaak die vorig jaar het nieuws domineerde. Dat is niet te vergelijken met de bestrijding van een brand of rellen na een voetbalwedstrijd. Burgemeester Herman Kaiser van Doetinchem vertelde over zijn persoonlijke betrokkenheid bij een gezinsdrama in Roermond, de gemeente waar hij toen burgemeester was, waarbij zes kinderen om het leven kwamen. Zijn boodschap aan alle burgemeesters was helder: "Omarm de steun van je directeur publieke gezondheid, want ook voor jezelf zijn zulke situaties zwaar en emotioneel. Zorg dat je alle betrokken organisa-

beschikbaar is. Een nieuw virus moet onderzocht worden, de ernst van een epidemie blijkt vaak pas na een langere periode. Toch kunt u meestal niet wachten op die kennis om voorzorgsmaatregelen te treffen." Hij sprak de wens uit dat alle burgemeesters en wethouders een sterke directeur publieke gezondheid aanstellen die ook in die situaties een goede adviseur is.

Het thema dat terugkeerde bij alle sprekers was het grote nut van oefening. Gunning-Schepers adviseerde bestuurders om "elke kans te benutten

daardoor de sprekers vrijuit konden spreken over hun rol in persoonlijke en gevoelige casussen. Voorzitter van de Gezondheidsraad Louise Gunning-Schepers vertelde, ook vanuit haar ervaring als bestuurder van het Amsterdams Medisch Centrum (AMC), over enkele rampen met veel slachtoffers; ook de problematiek rond infectieziekten kwam uitgebreid aan bod in haar betoeg. Gezondheidsproblemen

Reden voor Gunning-Schepers om alle bestuurders aan te raden om ervoor te zorgen dat zij in zo'n situatie een goede medische deskundige aan hun zij hebben staan.

Burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan besprak met zijn collega's wat er op je af komt als er zoiets moeilijks, vreselijks en persoonlijks gebeurt in je gemeente als de

ties erbij betreft en maak gebruik van de GHOR die het netwerk goed kent."

Directeur-generaal Paul Huijts van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport benadrukte de noodzaak van bestuurlijke besluiten over gezondheidskundige onderwerpen: "Als bestuurder zult u regelmatig onder hoge tijdsdruk beslissingen moeten nemen waarvoor nog onvoldoende medische kennis

die u krijgt om te oefenen en er daarbij vooral op te letten wat u er zelf van kunt leren. Het heeft weinig nut om de bestrijding van een specifieke ramp volledig voor te bereiden, want de ramp is toch altijd net weer anders dan de scenario's, maar een heldere taakverdeling kunt u oefenen." En ook minister Opstelten eindigde - met zijn bekende gebronsde stemgeluid - zijn videoboodschap met de oproep: "Blijven oefenen!"

Reductie loze brandmeldingen op handen

Vijftig procent minder loze brandmeldingen, oftewel enkele tienduizenden nodeloze uitrukken per jaar. Dat wil de NVBR de komende jaren met alle brandweer- en veiligheidsregio's, het Rijk en andere partners als verzekeraars bereiken.

Het project en het gelijknamige rapport 'Nodeloze Uitrukken Terugdringen' (NUT) stonden centraal op een symposium op 17 november in georganiseerd door de NVBR in samenwerking met het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid.

Aanleiding voor het onderzoeksrapport was het voorstel van het Ministerie van BZK om door middel van een wijziging van het Gebruiksbesluit vanaf komend jaar bij een aantal gebruiksfuncties de verplichte doormelding bij brandmeldinstallaties af te schaffen. Het is een van de manieren waarmee het ministerie de regeldruk voor het bedrijfsleven wil verminderen. Het Bouwbesluit 2012 gaat er vanuit dat eigenaren en gebruikers zelf verantwoordelijkheid nemen voor een brandveilig gebouw. Het Bouwbesluit geeft voorschriften om een minimumkwaliteit te borgen. Een bouwwerk moet zodanig geconstrueerd zijn dat aanwezigen tijdig kunnen vluchten en uitbreiding van brand wordt voorkomen.

MOTIVATIE ONDER DRUK

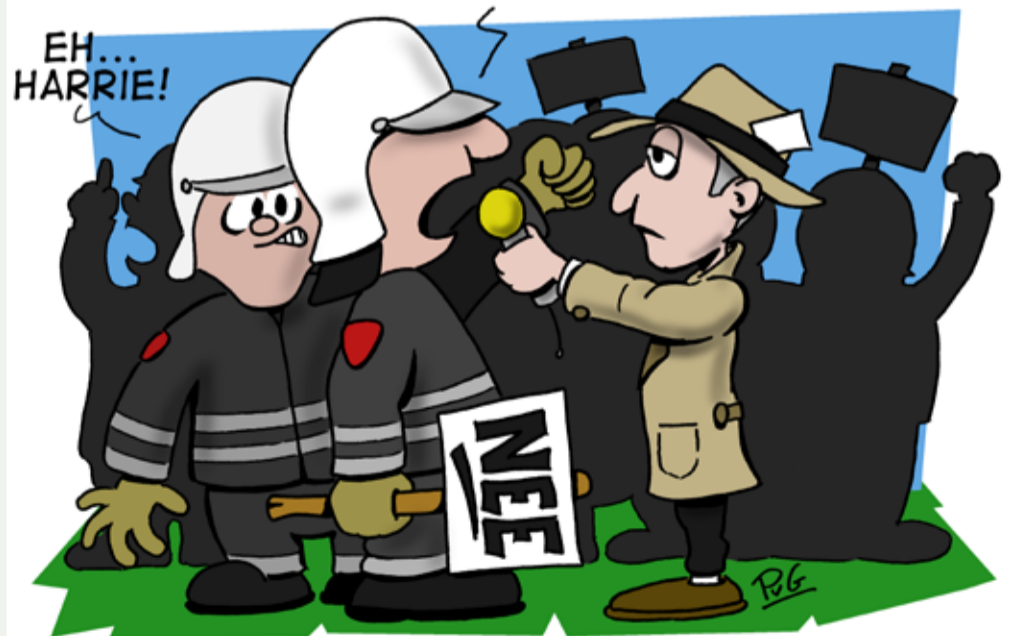
Tegelijk kan op die manier het aantal nodeloze uitrukken als gevolg van loze brandmeldingen van brandmeldinstallaties worden teruggedrongen. De nodeloze uitrukken zijn al jaren een doorn in het oog van de brandweer. Loze meldingen zijn niet alleen van invloed op de motivatie van het personeel, ook de hoofdwerkgevers van brandweervrijwilligers hebben er steeds meer moeite mee om hun werknemer voor de vele nodeloze uitrukken te laten gaan.

Nu de verplichte doormelding wordt afgeschaft, kan dit leiden tot een reductie van 54 procent van het aantal loze meldingen van brandmeldinstallaties. Gerekend over peiljaar 2008 betekent dit ruim 30.000 minder loze meldingen. De verantwoordelijkheid ligt voortaan daar waar hij hoort: bij de eigenaren en gebruikers van de betreffende objecten. Het rapport maakt een uitzondering voor hotels zonder 24-uursbewaking. Dat wordt als een te groot risico gezien zolang de eigen verantwoordelijkheid nog onvoldoende verankerd is in het denken en handelen van de hotelgasten.

VAN NUT NAAR STOOM

Het symposium vormde de afsluiting van het project 'NUT'. Maar de aanbevelingen hieruit worden opgepakt in het vervolgproject 'STOOM'. De afkorting staat voor 'Structureel Terugdringen

IEDEREEN MOET BEZUINIGEN..., MAAR 50% MINDER LOZE MELDINGEN?

Ongewenste en Onechte Meldingen'. Daarbij gaat het onder meer om het verbeteren van de verificatie van automatische brandmeldingen door particuliere centrales, verbetering van de meet- en registratiesystematiek van automatische brandmeldingen en uiteraard het delen van kennis. //

Het verslag van het symposium NUT op 17 november is te vinden op: www.nvbr.nl

Bestuurders bundelen krachten voor beheersing natuurbranden

De interbestuurlijke samenwerking rond de beheersing van natuurbranden krijgt een nieuwe impuls. Veiligheidsregio's, natuurbeheerders, en andere organisaties met belangen in natuurterreinen, slaan de handen ineen om de kans op onbeheersbare natuurbranden in Nederland terug te dringen. Een vierjarig werkprogramma tot en met 2015 moet leiden tot verbeteringen in natuurbrandpreventie en de systematiek van natuurbrandbestrijding en crisisbeheersing. Op 10 november jl. werden de hoofdlijnen van de vierjarige aanpak geschetst tijdens een bestuurlijk symposium in Otterlo.

Nederland is de afgelopen jaren getroffen door verschillende grote natuurbranden. De branden voeden het urgentiegevoel bij publieke en private partijen dat een samenhangende aanpak voor

Minister Opstelten ontvangt uit handen van kwartiermaker Alexander Heijnen het werkprogramma natuurbrandbestrijding, tijdens de conferentie in Otterlo op 10 november.

natuurbrandbeheersing hard nodig is. De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid trok naar aanleiding van twee onderzoeken naar natuurbrandbestrijding in Nederland in mei dit jaar soortgelijke conclusies.

BELEIDSARM DOSSIER

Alexander Heijnen is landelijk kwartiermaker natuurbrandbeheersing namens het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hij kreeg in januari dit jaar opdracht om de interbestuurlijke samenwerking binnen dit dossier vorm te geven.

Heijnen: "Natuurbrandbeheersing is een 'beleidsarm' dossier. Zo is fysieke veiligheid geen belangrijk afwegingscriterium bij de inrichting van de groene ruimte in Nederland, terwijl dit bij het waterbeheer wel het geval is. In de wet is bijvoorbeeld nergens vastgelegd dat overheid, veiligheidsregio's, recreatie-eigenaren, natuurbeheerders en andere partijen die actief zijn in natuurterreinen, preventieve maatregelen moeten treffen om de kans op een grote natuurbrand te minimaliseren. En dat terwijl een onderzoek in 2008 voor de Veluwe aantoonde dat de kans op een onbeheersbare natuurbrand in tijden van extreme droogte kan oplopen tot vijftig procent. Door meer samen te werken bij

preventie en preparatie kan die kans in de belangrijkste risicogebieden met dertig procent dalen."

VEEL BELANGEN

Kenmerkend voor de Nederlandse natuur is de intensieve *rural-urban interface*, waarbij natuurgebieden en bebouwing dicht bij elkaar liggen en allerlei gebruiksfuncties in natuurterreinen nauw met elkaar zijn verweven. Die verwevenheid benadrukt volgens Heijnen het belang van goede onderlinge afspraken en samenwerking voor risico- en incidentbeheersing. "Voor natuurbeheerders en provincies is bijvoorbeeld het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur een belangrijk beleidsdoel, om zo tot een meer aaneensluitend netwerk van natuurgebieden te komen. Maar in diezelfde natuur zijn ook recreatieondernemingen actief en hebben weg- en railbeheerders en vitale bedrijven hun infrastructuur liggen. Gemeenten en veiligheidsregio's op hun beurt, letten op het veiligheidsbelang voor recreanten en bewoners en willen goede toegankelijkheid voor incidentbestrijding. Door de verwevenheid van al die functies kan een grote natuurbrand leiden tot slachtoffers, ongewenste keteneffecten en zelfs tot maatschappelijke ontwrichting."

DRIE PIJLERS

Het werkprogramma 'Interbestuurlijke samenwerking bij natuurbranden' bestaat uit drie pijlers. Ten eerste de natuurbrandpreventie. Brandveiligheid moet nadrukkelijk een beleidsuitgangspunt worden bij het inrichten van natuurgebieden en het ontwikkelen van gebruiksfuncties. Zo moeten natuurbeheerders en veiligheidsregio's in de belangrijkste risicogebieden onder andere afspraken maken over het beperken van brandgevaar door verantwoord terreinbeheer en over de toegankelijkheid van natuurterreinen voor

VERVOLG

Het Veiligheidsberaad is opdrachtgever voor twee deelprojecten Natuurbranden: het ontwikkelen van een interregionale multidisciplinaire capaciteitanalyse en een landelijk alerteringssysteem voor risico- en crisiscommunicatie bij natuurbranden. Het Portefeuillehouders Overleg Crisisbeheersing (POC) is gevraagd om als stuurgroep voor deze projecten op te treden.

hulpverleningsvoertuigen. Bij de uitvoering van deze eerste pijler van het werkprogramma krijgen de provincies een regierol, door netwerkpartners bij elkaar te brengen voor een gebiedsgerichte benadering. In de tweede pijler: de multidisciplinaire crisisbeheersing en nafase, worden aspecten als eenduidige landelijke alertering, evacuatie, bijstandsprocedures en de inrichting van expertregio's voor natuurbrandbestrijding, verder uitgewerkt. De afgesproken activiteiten in deze tweede pijler komen voort uit de beleidsacties die in juni door de minister van VenJ richting de Tweede Kamer zijn geformuleerd.

De derde pijler betreft 'onderzoek en randvoorwaarden'. Wetenschappelijk onderzoek naar brandontwikkeling en preventie moet meer inzicht geven in de kansen op en de impact van grote natuurbranden door onder andere de klimaatverandering; en in de mogelijkheden om branden beter beheersbaar te houden. Zowel op landelijk als regionaal niveau moeten natuurbeheerders, recreatieondernemers, beheerders van vitale infrastructuur, bestuurders, de OOV-sector en private partijen rond de tafel om te komen tot een samenhangend en bindend stelsel van afspraken waardoor de kans op onbeheersbare branden wordt verkleind. Dertien publieke en private partijen werken nauw samen bij de uitvoering van het project. //

Veiligheidsregio Fryslân tinkt foarút

De gemiddelde Nederlander kent Friesland als een landelijke provincie met veel water, zonder grootstedelijke concentraties en slechts een handjevol risicobedrijven. Een risico-arme regio dus? Vergeet het maar. De combinatie van water, scheepvaart, massarecreatie en grote evenementen bepalen in belangrijke mate het risicobeeld in de Veiligheidsregio Fryslân. Risicomanagement in de regio van het Skûtsjesilen en de Elfstedentocht; het bestuur en de veiligheidspartners zijn er klaar voor.

Veiligheidsregio Fryslân zag formeel op 1 januari jl. het licht, als gemeenschappelijke regeling van de 27 Friese gemeenten met 640.000 inwoners. Een regeling waarin de gemeenten ook de GGD hebben ondergebracht. Brandweer, GGD en GHOR Fryslân zijn organiek al in 2007 samengegaan in Hulpverleningsdienst Fryslân. Bijna een jaar na de officiële start van de veiligheidsregio ziet Ferd Crone, burgemeester van Leeuwarden en voorzitter van Veiligheidsregio Fryslân, al winst. "De slagkracht van het crisismanagement is aantoonbaar versterkt. Dat geldt vooral voor de gemeentelijke processen. De oranje kolom had in onze regio een achterstand in organisatie, maar door via de structuur van de veiligheidsregio de gemeenten te ondersteunen en te faciliteren, lopen de gemeenten inmiddels in de pas. We hebben expertteams voor sleutelfunctionarissen van de gemeentelijke crisisprocessen gevormd en die in regionale piketten georganiseerd. De in Friesland beschikbare capaciteit van de gemeenten kunnen we daarvoor regionaal efficiënt inzetten."

SAMENWERKING NOORD-NEDERLAND

Samenwerking en efficiënte inzet van mensen en middelen is in de dunbevolkte noordelijke provincies al sinds jaar en dag het leidende thema, ook over de regiogrenzen heen. Wim Kleinhuis, directeur Veiligheidsregio Fryslân en tevens directeur Publieke Gezondheid: "De GHOR-organisaties in Friesland, Groningen en Drenthe hebben goede onderlinge samenwerkingsafspraken en stemmen veel zaken af. Ook delen we waar nodig capaciteit voor specialistische functies met elkaar. Zo hebben de drie noordelijke regio's één gezamenlijke Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen." Volgens Kleinhuis is de 'witte poot' van de Veiligheidsregio Fryslân relatief sterk georganiseerd: "Qua ambulancezorg en opvangcapaciteit in ziekenhuizen is de capaciteit in Noord-Nederland schaars en hebben de buurregio's elkaar al snel nodig. Maar we hebben in Friesland een stevige organisatie voor publieke gezondheid, waarvan we ook in crisissituaties kunnen profiteren. Ons fijnvermaasde regionale netwerk van consultatiebureaus van de GGD kan bijvoorbeeld een rol vervullen in

Kleinhuis: "Friesland heeft een stevige organisatie voor publieke gezondheid."

de informatievoorziening bij het beheersen van maatschappelijke onrust rond calamiteiten. Dat is onder andere gebeurd bij de recente brand in een snoepfabriek in Harlingen, die bij de bevolking veel vragen over vrijgekomen schadelijke stoffen opriep. Het is een voorbeeld van hoe publieke gezondheid, sociale veiligheid en fysieke veiligheid nauw met elkaar zijn verweven. Monodisciplinaire crisisbeheersing bestaat eigenlijk niet meer. Op die gedachte bouwen we aan een brede samenwerking tussen de veiligheidspartners in onze regio en met de buurregio's."

Een samenwerkingsorganisatie geënt op het regionaal risicoprofiel, dat in Friesland vooral wordt gedomineerd door water, toerisme en recreatie en grote (water)evenementen. "Begin dit jaar hebben we het risicoprofiel

Meldkamer Noord-Nederland 'cockpit voor veiligheid'

Op 28 november werd in Drachten de Meldkamer Noord-Nederland geopend. Één multidisciplinaire meldkamer voor politie, brandweer en ambulancezorg in Friesland, Groningen en Drenthe. Ook het Regionaal Coördinatiecentrum is in het gebouw ondergebracht. Ferd Crone, burgemeester van Leeuwarden en voorzitter van Veiligheidsregio Fryslân, noemt de tot nu toe grootste interregionale meldkamer van Nederland, een 'cockpit voor veiligheid' in Noord-Nederland. "Het is goed dat we via deze schaalvergroting de continuïteit en de kwaliteit van het meldkamerproces kunnen waarborgen en investeringen in kostbare techniek en personeel met drie regio's kunnen delen. De uitdaging is wel ervoor te zorgen dat door die grotere schaal de afstand tot de lokale gemeenschappen en besturen niet te groot wordt."

Bestuursvoorzitter Ferd Crone: "De slagkracht van het crisismanagement is aantoonbaar versterkt."

Elfstedentocht: De 'Tocht der tochten' in 1997. De draaiboeken voor komende winter liggen al klaar.

geactualiseerd", vervolgt Kleinhuis. "Samen met alle gemeenten, maar ook met vitale samenwerkingspartners, zoals de Gasunie, waterschappen en de drinkwatersector. Het is voor het eerst dat we samen met alle betrokken partners op deze manier het risicobeeld *up to date* hebben gemaakt."

EVENTEMENTENVEILIGHEID

Evenementenveiligheid is een van de pijlers in het regionaal veiligheidsbeleid in Friesland. Naast jaarlijks terugkerende evenementen zoals het zeilfestijn Skûtsjesilen en cultuurfestival Oerol op Terschelling, is er natuurlijk het Friese evenement bij uitstek, dat helaas maar eens in de tien tot twintig jaar kan worden georganiseerd: de Elfstedentocht. Maar als het gebeurt, wordt qua veiligheid alles uit de kast gehaald. Burgemeester Ferd Crone: "Als de Elfstedentocht er komende winter komt, dan schalen we al in de eerste stappen van de voorbereiding op naar coördinatie niveau GRIP 4. Dan is zowel bestuurlijk als operationeel voor alle betrokkenen helder hoe de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden ligt. Om nog scherper te kunnen sturen op veiligheid, hebben we begin dit jaar de draaiboeken geactualiseerd. In de nieuwe draaiboeken is onder andere *crowd management* nadrukkelijker als proces uitgewerkt."

Ook in de Friese risicocommunicatiecampagne 'Tink Foarút' heeft evenementenveiligheid zijn plek gekregen, naast veiligheid op het water, branden op campings en LPG-incidenten. Rika Leijstra, communicatieadviseur van Veiligheidsregio Fryslân, licht de kern van de campagne toe: "We willen met onze regionale vertaling van de Denk Vooruitcampagne mensen weerbaarder en zelfredzamer maken. Een stimulans voor burgers om zichzelf beter te prepareren bij een bezoek aan een evenement, op het water of op de camping. Bijvoorbeeld: als de Elfstedentocht komt, zoeken honderdduizenden mensen een plekje langs de route bij zeer lage temperaturen en een grote kans op extreme weersomstandigheden. Mensen moeten dan ook van tevoren goed nadenken over hoe zij zich tegen die condities wapenen."

In september vonden in Leeuwarden de Luchtmacht dagen plaats. Ook daar werd volgens Leijstra stevig ingezet op risicocommunicatie, in het kader van verkeerscirculatie en *crowd management*. Onder andere via Twitter en mobiele informatiepanelen. De risicocommunicatiespecialisten van de veiligheidsregio en de drie betrokken gemeenten werkten hierbij nauw samen met de communicatiemedewerkers van de Koninklijke Luchtmacht.

ZELFREDZAME EILANDEN

De Waddeneilanden Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog zijn binnen de Veiligheidsregio Fryslân een risicogebied apart. Kenmerkend voor de waddeneilanden is dat zij van nature een klein inwonertal hebben, dat echter in het toeristisch seizoen verveelvoudigt. In combinatie met het risico van extreem weer of een grote duinbrand, heeft dat consequenties voor de bestuurlijke en operationele crisispreparatie.

Wim Kleinhuis: "De eilanden kunnen in de eerste twee 'gouden uren' van de hulpverlening niet rekenen op substantiële bijstand vanaf het vaste land. Daarom geldt zowel voor de brandweer als de geneeskundige hulpverlening dat de eilanden zichzelf in de eerste twee uur moeten kunnen redden. Dat zie je bijvoorbeeld terug in het feit dat ieder eiland een eigen set GHOR-materialen en een SIGMA-team heeft. Overigens is zelfredzaamheid in crisistijd de eilanders aangeboren. Als het noodlot toeslaat, slaan de inwoners en ondernemers samen met de hulpverleners op het eiland de handen ineen. Wij moeten zorgen dat we daar als veiligheidsregio goed op aansluiten. De eilandproblematiek is één van de kenmerkende aspecten die onze veiligheidsregio 'anders' maakt dan andere regio's." //

Publieke gezondheid krijgt één gezicht

“De witte kolom wordt steviger en de samenwerking intensiever”, verwacht Marianne Donker bij de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet publieke gezondheid. Donker is de nieuwe directeur Publieke Gezondheid bij het Ministerie van VWS. Een kennismakingsgesprek over de kracht van de witte kolom en het groeiende samenspel tussen regio en Rijk.

Haar hele werkzame leven heeft Marianne Donker functies in de zorgsector uitgeoefend. Als directeur van de GGD Rijnmond, maar ook als hoogleraar volksgezondheidsbeleid aan het Erasmus MC, is zij gepokt en gemazeld in het vakgebied van de publieke gezondheid: “Het zijn altijd kwesties die er toe doen. Om het even of het om infectieziektebestrijding gaat, het binnenmilieu in scholen of te dikke kinderen en de ellende die dat met zich meebrengt.”

Het zijn ook altijd vraagstukken die een beetje verweesd zijn als de overheid zich er niet mee bemoeit. Er bestaat geen natuurlijke eigenaar voor. Veel werk vindt achter de schermen plaats: “Er wordt dagelijks heel veel onderhoudswerk verricht om ervoor te zorgen dat ons voedsel veilig is en dat infecties zich niet verspreiden.”

Zij wil graag de wereld van de experts, openbaar bestuur en de uitvoering verbinden. Met de mensen om wie het gaat voor ogen, vraagt publieke gezondheid om een hands on-mentaliteit in de driehoek kennis, beleid en uitvoering: “Dat zag je goed bij het nemen van een beslissing over het starten van een gezondheidsonderzoek na de brand in Moerdijk. Het RIVM leverde als kennisinstituut de informatie op basis waarvan het openbaar bestuur besliste en waarmee de GGD aan de slag ging.”

Niet alleen ten tijde van rampen of crises maar ook op doorlopende onderwerpen als screening van borstkanker, baarmoederhalskanker en darmkanker, de ethiek rond abortus en euthanasie en bijvoorbeeld ook de hele jeugdgezondheidszorg, is haar directie actief. Toegespit op de openbare gezondheid is de vraag steeds “hoe het Rijk burgers helpt gezond te blijven en hoe het belangrijke partners, in het bijzonder de gemeente, in staat stelt om daar goed beleid op te voeren.”

MARKERINGSPUNT

De wijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg) die per 1 januari 2012 in werking treedt, is een belangrijk markeringspunt, vindt Donker. Deze tweede tranche richt zich op een betere verankering van de witte kolom in de samenwerking binnen de

Stand van zaken

Er zijn nu 28 GGD-en. In drie veiligheidsregio's zijn twee GGD'en actief: Veiligheidsregio Utrecht (GG&GD Utrecht en GGD Midden Nederland), Veiligheidsregio Haaglanden (GGD Den Haag en GGD Zuid-Holland) en Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (GGD Rivierenland en GGD Regio Nijmegen).

Er zijn er twee gemeenten die in een andere GGD-regio liggen dan de veiligheidsregio:

Hattem ligt in de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, maar valt (nog) onder de GGD Gelre-IJssel. De gemeente Mook en Middelaar ligt in de Veiligheidsregio Limburg-Noord, maar valt (nog) onder de GGD Regio Nijmegen.

De GGD Hart voor Brabant bedient 20 gemeenten van Veiligheidsregio Brabant Noord en acht gemeenten van Veiligheidsregio Midden-Brabant. GGD West-Brabant bedient 18 gemeenten in Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Er zijn inmiddels drie directeuren tot DPG benoemd: in de regio's Zeeland, IJsselland en Gelderland Midden. Verder vervullen 15 directeuren zowel de functie van GGD-directeur als GHOR-directeur.

veiligheidsregio's: “De ambitie is de witte kolom steviger en de samenwerking intensiever te maken.” Daarvoor komt er in de eerste plaats in iedere regio één directeur publieke gezondheid die de GGD én de GHOR aanstuurt. Zo krijgt de publieke gezondheid letterlijk één gezicht. Directeur publieke gezondheid in de regio is een ‘redelijk duizendpotige functie’, stelt Donker. Hij zal rugdekking moeten krijgen van zijn bestuurders om de zorgsector te helpen zich te prepareren op rampen en crises, en tegelijkertijd ook de zorgsector vertegenwoordigen in de richting van het lokaal bestuur. Er is bewust gekozen voor een zware positionering van deze functie om als witte kolom slagvaardiger te kunnen optreden.

Met hetzelfde oogmerk, ‘goede publieke gezondheid ook tijdens crises’, valt de schaal van de GGD'en vanaf 1 januari 2012 samen met het werkgebied van de veiligheidsregio. Eén GGD kan zelfs meerdere veiligheidsregio's omvatten. “Dit is heel belangrijk bij crisissituaties”, zegt Donker: “Dan moet je onmiddellijk weten bij wie je terecht kunt.” Het ministerie gaat in gesprek met de vijf regio's die nog incongruent zijn om binnen de wettelijke voorwaarden een maatwerkoplossing te vinden. Donker: “Elke regio heeft een eigen verhaal. Ze zijn aan het zoeken hoe ze aan de wet kunnen voldoen en toch hun eigen inkleuring kunnen behouden. Daar biedt de wet ook enige ruimte voor.”

Sinds de invoering van de Wet veiligheidsregio's op 1 oktober 2010 was het bestuur en met name de voorzitter van de veiligheidsregio al verantwoordelijk voor de bestrijding van infectieziektecrisis. Met de Wpg tweede tranche wordt ook de voorbereiding op een dergelijke crisis bij de veiligheidsregio gelegd. “Dat is typisch iets wat je op het niveau van de veiligheidsregio in combinatie met landelijke aansturing moet aanpakken”, zegt Donker.

SAMENSPEL

Bij elkaar staan de veranderingen voor meer slagkracht van de witte kolom en een betere voorbereiding op grootschalige uitbraken van infectieziekten en andere rampen. Het geheel lijkt aardig compleet. Toch zijn er nog wel ‘een paar gebieden waar we risico's lopen’, stelt Donker vast. Chemische en nucleaire rampen met grote gevolgen voor de volksgezondheid zijn in de regio's nog niet goed belegd, constateert zij. Daarnaast vraagt de samenwerking met zorgpartijen buiten het publieke domein blijvend om aandacht: “Het is zaak om partijen als ziekenhuizen en huisartsen goed te betrekken bij planvorming en oefeningen.” Ook het samenspel tussen regio en Rijk kan beter: “Ik wil graag investeren in die relaties. Protocolen en procedures is één. Maar je moet ook de mensen kennen en vertrouwen. Weten wie je wanneer kunt bellen. Anders kom je nergens met die procedures.”

Wat staat bestuurders in de regio te doen die nu voor de wijziging van de Wpg staan?

Donker: “Benoem een hele goede directeur publieke gezondheid. Steun die ook in de ontwikkeling van de opgaven die er liggen, want die zijn niet gering. Begin met het goed voorbereiden van de infectieziektecrisis en zoek naar een goede vorm van samenwerking tussen het veiligheidsbestuur en het GGD-bestuur. Want er zijn nog steeds regio's waarin zij elkaar nauwelijks spreken. Terwijl ze de komende tijd aan de bak moeten om een crisisplan voor infectieziektebestrijding vast te stellen.”

LOKAAL BESTUUR

Donker benadrukt telkens weer de binding met het lokale bestuur. Daarom zal zij ook niet snel pleiten voor het opschalen van GGD-en GHOR-regio's naar tien regionale eenheden, zoals bij de politie gebeurt. “Hoe je het ook organiseert, je zult toch voor een sterke lokale aanspreekbaarheid moeten zorgen. Laten we de GGD'en nu eerst maar congruent maken aan de veiligheidsregio's. Daar zit de komende jaren de vooruitgang.”

Overigens kent de openbare gezondheidszorg al jaren allerlei vormen van bovenregionale samenwerking. Denk alleen maar aan de tuberculosebestrijding of aan de samenwerking tussen GGD'en bij de aanpak van seksueel overdraagbare aandoeningen. “Dus prima om sommige dingen op een wat hoger niveau te organiseren”, zegt Donker, “maar verlies nooit de binding met het lokale bestuur en de gemeentelijke taken.”

Marianne Donkers: “Hoe je het ook organiseert, je zult voor een sterke lokale aanspreekbaarheid moeten zorgen. Laten we de GGD'en nu eerst maar congruent maken aan de veiligheidsregio's.”

Wat moet zeker bereikt zijn als we een paar jaar verder zijn?

Donker: “Dan hoop ik dat de directeur publieke gezondheid heeft bewerkstelligd wat ik als GGD-directeur had bereikt, namelijk dat de wethouder of burgemeester mij direct wist te vinden als er echt iets aan de hand was. Voor mij is dat een soort ijkpunt geworden. Daarnaast hoop ik dat de zorgsector over twee jaar goed geprepareerd is op de opvang van grote aantallen gewonden of het vaccineren van grote aantallen mensen. Daar is de sector, gesteund door ons ministerie, druk mee bezig. En ten slotte wil ik er graag aan meehelpen dat de samenwerking tussen regio en Rijk verbetert. We hebben net de nationale oefening ‘Indian Summer’ gehad met een dreiging rond de kerncentrale in Borssele. Dan zie je dat er nog een wereld te winnen is.”

PERSONALIA

Erik van Zuidam is op 22 november 2011 voorgedragen als nieuwe commandant van de Brandweer Veiligheidsregio Groningen. Momenteel is hij nog plaatsvervangend korpschef van de Regiopolitie in Groningen.

Jill Wilkinson volgt Marie-Louise van Muijen per november 2011 op als interim-directeur van het Nederlands bureau brandweereexamens (Nbbe). Zij combineert deze functie met die van hoofd van de projectorganisatie die het Huis voor Talent en Leiderschapsontwikkeling vormgeeft. Het Nbbe zal in 2012 deel gaan uitmaken van het Instituut Fysieke Veiligheid.

Elie van Strien zal op 1 januari 2012 starten als regionaal brandweercommandant Amsterdam-Amstelland. Van Strien is op dit moment werkzaam als Brandweercommandant/Directeur Operatiën bij Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

Per 1 januari 2012 neemt **Henk Jan Meijer**, lid van het dagelijks bestuur Veiligheidsberaad, de portefeuille GHOR over van Bernt Schneiders. Meijer heeft daarmee de portefeuilles GHOR én multidisciplinaire samenwerking. **Schneiders**, eveneens lid van het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad, zal tot de oprichting van het Instituut Fysieke Veiligheid de portefeuille bedrijfsvoering op zich nemen.

'Goede koppeling tussen politie en veiligheidsregio's'

Het is essentieel dat met de komst van de nationale politie een goede koppeling tussen de politie en de veiligheidsregio's blijft bestaan. Daarvoor is het echter niet noodzakelijk om een één op één koppeling tussen de regionale eenheden en de veiligheidsregio's te handhaven.

Dat schrijft minister Opstelten van Veiligheid en Justitie in de Nota naar aanleiding van het verslag bij de nieuwe Politiewet die vlak voor het sluiten van dit blad naar de Tweede Kamer is gegaan. Eén op één koppeling naar gebiedsgrootte is volgens de minister niet noodzakelijk, omdat het mogelijk is een goede functionele koppeling tussen de regionale eenheden en de veiligheidsregio's vorm te geven. De invoerings- en aanpassingswet bij het voorstel voor de nieuwe Politiewet voorziet daarin.

Het verslag van de Kamer en de Nota naar aanleiding van het verslag vormen de schriftelijke vragen- en antwoordenronde ter voorbereiding van de verdere parlementaire behandeling die inmiddels plaatsvindt, zoals het overleg van de Tweede Kamercommissie op 28 november.

AANSLUITING

Waar het de relatie met de veiligheidsregio's betreft hadden verschillende fracties gevraagd naar de aansluiting van de politie op de veilig-

heidsregio's. De regering vindt dat het huidige schaalniveau van de veiligheidsregio's 'passend is voor de taken en bevoegdheden die aan deze regio's zijn toebedeeld'. Opstelten herhaalt dat de regering het voor de veiligheidsregio's noodzakelijk acht om vast te houden aan het huidige schaalniveau. 'De veiligheid van Nederland is gediend met 25 veiligheidsregio's. De veiligheid van Nederland is eveneens gediend met één politiekorps in plaats van 26 politiekorpsen', schrijft de minister.

Eén manier om de aansluiting te verzekeren is, zoals voorgesteld, de buitengrenzen van de nieuwe regionale eenheden van de politie congruent te laten zijn aan de grenzen van de

(gestapelde) veiligheidsregio's. Dit betekent dat de regionale eenheden vrijwel overal meerdere veiligheidsregio's zullen bedienen en dat een veiligheidsregio nooit in meer dan één gebied van een regionale eenheid kan liggen.

AFSTEMMING

Met de komst van de nationale politie verandert de aard van de samenwerking tussen de politie en de hulpdiensten niet, benadrukt de minister. Wel zullen de bestaande afspraken over de multidisciplinaire samenwerking op het terrein van de rampen- en crisisbeheersing naar de nieuwe situatie moeten worden vertaald. Daarbij gaat het onder meer om de afstemming van de beleidsplannen van de veiligheidsregio met het beleidsplan van de regionale eenheid van de politie, de samenwerking bij het opstellen van het risicoprofiel en de samenwerking in de meldkamer.

Het is aan de korpschef om voor een goede afstemming te zorgen tussen de territoriale onderverdeling van de regionale eenheden en de indeling van de veiligheidsregio's. Voor het bestuur van de veiligheidsregio's en de operationele hulpverleningsdiensten is het essentieel om te weten wie voor hen bij de politie het aanspreekpunt met voldoende mandaat is in de koude en de warme fase.

BESCHIKBAARHEID

De relatie met de veiligheidsregio's is een van de draadjes uit het hele wetsvoorstel. Met de inwerkingtreding hiervan wordt het huidige regionale politiebestedel omgevormd tot een nationaal politiebestedel dat bestaat uit één landelijk politiekorps met een eigen rechtspersoonlijkheid. De wijzigingen hebben in het bijzonder betrekking op het beheer van de politie. Het beheer van het landelijk politiekorps wordt centraal bij de korpschef belegd. Problemen op het gebied van beheer en bedrijfsvoering kunnen binnen één korps gemakkelijker worden opgelost dan in een situatie met 25 regionale politiekorpsen en één landelijk politiekorps. De omvorming zal ook een positief effect hebben op de beschikbaarheid van de politie, verwacht het kabinet. //

PUBLICATIES

Stichting Impact komt met handreiking 'herdenken na schokkende gebeurtenissen'

Wanneer ergens een schokkende gebeurtenis plaatsvindt, verzamelen zich vaak binnen een paar uur mensen om bloemen, kaarsen en knuffels neer te leggen. Al gauw klinkt de roep om een herdenking. Het plaatst de betrokken overheid voor beslissingen: wie is verantwoordelijk voor het organiseren van een herdenking? Welke vorm moet de herdenking krijgen? Wat is het belang van een herdenking zo kort na de gebeurtenis? Hoe vertaalt dat in een passend programma?

De afgelopen jaren is hiermee op verschillende plekken ervaring opgedaan. Stichting Impact, het landelijk kenniscentrum voor psychosociale zorg na schokkende gebeurtenissen, heeft ervaringen van organisatoren, geestelijk verzorgers en getroffen en gecombineerd met observaties uit onderzoek en vertaald in een praktische handreiking 'herdenken'. De handreiking benoemt aandachtspunten en geeft concrete tips voor de beslissing of er een herdenking komt, voor de inrichting van een projectteam, de opzet van een programma, prakti-

sche voorbereidingen en omgang met media-aandacht. Daarbij is oog voor doelen, doelgroepen, belangen en religieuze en culturele diversiteit. Tot slot wordt kort ingegaan op het traject naar een monument.

De handreiking 'herdenken' verschijnt eind december en wordt kosteloos beschikbaar gesteld aan gemeenten. Een digitale versie is te downloaden vanaf de website van Impact: www.impact.arq.org.

Bestuurders vertellen over de calamiteit in hun zorginstelling

HEIN GRIFFIOEN EN PETER SIERKSMA

Zes bestuurders vertellen openhartig over de rollercoaster waarin zij terecht kwamen nadat er een calamiteit in hun zorginstelling plaatsvond. Wat het met hen deed en, zelfs na vele jaren, nog met hen doet.

Prijs € 12,95, Druk1, ISBN 9789013097207; Verschijning september 2011 http://shop.kluwer.nl/boeken_products/op-leven-en-dood/prod10185867.html

'Handreiking Evenementenveiligheid': Inzicht in operationele advisering

Naar aanleiding van een aantal landelijke incidenten zijn landelijke, regionale en lokale initiatieven genomen om de evenementenveiligheid te verbeteren. Zo heeft op initiatief van het Portefeuillehouders Overleg Crisisbeheersing (POC) het Veiligheidsberaad in 2010 opdracht gegeven om een landelijke 'Handreiking Evenementenveiligheid' te ontwikkelen. De handreiking ligt op dit moment ter advisering bij de verschillende kolommen. In februari 2012 besluit het Veiligheidsberaad over de handreiking. "Dit zijn dossiers waar je als burgemeester grip op wilt hebben," aldus burgemeester Guus Swillens van Wijk bij Duurstede, tevens voorzitter van de Redactieraad Brandweer en Crisisbeheersing en vanuit die functie nauw betrokken bij de realisatie van de handreiking.

De eerste meerwaarde is al dat er een aparte handreiking is voor de gemeente: "Primair lag in de handreiking de focus op het adviseren vanuit de hulpdiensten aan gemeenten bij het bepalen van de behandelaanpak van evenementen en het adviseren van het bevoegd gezag over risicovolle situaties bij evenementen. Daarop is opdracht gegeven een eigen handreiking voor gemeenten op te stellen." Verder heeft het projectteam contact gelegd met het programma 'Slim geregeld, goed verbonden'. Een programma waarbinnen een landelijke voorziening evenementenvergunningen is ontwikkeld. "Deze voorziening, de Evenement Assistent, helpt gemeenten en andere betrokkenen in het proces van vergunningverlening. De resultaten van dit project zijn opgenomen in het vierde deel van deze handreiking."

Burgemeester Guus Swillens: "Dit zijn dossiers waar je als burgemeester grip op wilt hebben."

ZEVEN STAPPEN

Swillens benadrukt het belang van de handreiking. "Alleen al het procesmodel helpt bij het inzicht krijgen in hoe evenementenveiligheid tot stand komt. Het model bestaat uit zeven processtappen. De eerste stap begint bij het melden en aanvragen van een evenement. De laatste stap in het proces eindigt met verbeterpunten. Kortom: de cirkel wordt rond gemaakt." De eerste twee delen van de handreiking beschrijven dit procesmodel en de bijbehorende processtappen met relevante informatieproducten. Een van de informatieproducten is het risico-profiel evenement. "Het project liet zien dat veiligheidsregio's en gemeenten gebruik maken van een diversiteit aan classificaties om de behandelaanpak van het evenement te bepalen. Het aanwijzen van een best practice bleek niet mogelijk. Verder bleek tijdens de ontwikkeling van de handreiking dat er op dit moment geen hulpmiddel is om het risicoprofiel evenement samen te stellen. Een hulpmiddel dat ondersteuning biedt bij het inventariseren en analyseren van risico's en daarbij de capaciteiten inschat om die risico's te beïnvloeden. Het risicoprofiel evenement is feitelijk de onderbouwing van het integraal veiligheidsadvies aan het bevoegd gezag. En dat is waar ik zelf graag inzicht in krijg: hoe is nu dat integraal operationeel advies opgebouwd? Omvang? Locatie? Bereikbaarheid? Dus welke risico's zijn er te verwachten? En welke capaciteiten zetten de hulpdiensten dan in?" Daarom is Swillens blij met de aanvullende opdracht van het POC om dit hulpmiddel te ontwikkelen. De resultaten van dit deelproject vormen het vijfde deel van de handreiking. "Dit deel helpt mij als burgemeester zicht te krijgen op hoe

Pinkpop 2011

het integraal operationeel veiligheidsadvies tot stand komt. Ik wil graag weten waarom bepaalde capaciteiten worden ingezet. En ook of ik het veiligheidsbelang in verhouding kan zien tot andere bestuurlijke belangen zoals het imago van de gemeente en het bevorderen van bepaalde maatschappelijke doelen." Ook het derde deel leest Swillens vanuit zijn eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid met volle aandacht. "Dit deel gaat immers over de gemeente als regievoerder: de juridische context, het gemeentelijk evenementenbeleid, organisatorische aandachtspunten, de behandelaanpak en inhoudelijke aandachtspunten voor gemeenten. Het zijn allemaal zaken die voor ons als gemeente van belang zijn om onze regietaak goed te kunnen uitvoeren."

HOE VERDER?

De burgemeester geeft tot slot nog de stand van zaken aan met betrekking tot de afronding van de handreiking. "De afzonderlijke delen worden op dit moment in de kolommen besproken. Verder wordt nog bekeken hoe het communicatie- en implementatietraject het beste vorm kan krijgen." Na deze ronde volgt nog het formele vaststellingstraject via de managementraden en het Veiligheidsberaad. Swillens: "In deze handreiking zit een ongelooflijke hoeveelheid werk. Complimenten voor de projectgroep die de handreiking heeft ontwikkeld. Ik hoop dat de handreiking een bijdrage levert aan de blijvende aandacht voor evenementenveiligheid. Laat het evenement vooral een feest blijven, waarbij de samenwerking ook een feest wordt voor alle partijen." //

DE HANDREIKING: VIJF AFZONDERLIJKE DELEN

De Handreiking Evenementenveiligheid bestaat uit vijf min of meer autonome delen, waarvan een deel nog in ontwikkeling is:

- Deel I: evenementenveiligheid;
- Deel II: de processtappen en informatieproducten;
- Deel I en II komen tot stand onder verantwoordelijkheid van het Veiligheidsberaad;
- Deel III: specifieke handreiking voor gemeenten;
- Deel IV en deel V: handelt over specifieke hulpmiddelen, de Evenement Assistent en het Risicoprofiel Evenement;
- Deel IV gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (programma 'Slim geregeld, goed verbonden');
- Deel V onder verantwoordelijkheid van het Portefeuillehouderoverleg Crisisbeheersing.

De delen worden onder andere gepubliceerd op www.infopuntveiligheid.nl.

Directeuren veiligheidsregio's organiseren zich

De directeuren van de veiligheidsregio's gaan hun adviesrol richting het bestuur steviger organiseren. Via een landelijk overleg, vergelijkbaar met de koepels van de hulpverleningskolommen, zullen zij het bestuur van het Veiligheidsberaad voorzien van advies over strategische beleidsthema's die de kolommen overstijgen.

Een werkgroep van directeuren, onder leiding van kwartiermaker Jos Stierhout, is aan de slag gegaan met de vraag welke vorm het directurenoverleg moet krijgen en over welke thema's en dossiers het overleg zich zal uitspreken. Voor het uitwerken van die contouren wordt een half jaar uitgetrokken.

Stierhout: "Dat de directeuren veiligheidsregio zich als landelijk adviesorgaan organiseren is een uitdrukkelijke wens van het Veiligheidsberaad. In een eerder uitgebracht rapport van Bureau Berenschot over de advisering van het bestuur door de hulpverleningskoepels, werd al geconstateerd dat ook de directeuren in die adviesstructuur een eigen plek zouden moeten hebben. Nu wordt het bestuur door de Raad van

Regionaal Commandanten, GHOR Nederland en het Landelijk Overleg van Gemeentesecretarissen geadviseerd over inhoudelijke dossiers die specifiek die kolommen raken. Maar sommige vraagstukken hebben betrekking op de veiligheidsregio in brede zin en dan is een overkoepelend strategisch advies gewenst."

Stierhout noemt als thema's die het directurenoverleg op zijn bordje zou moeten krijgen: de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's in 2012, netcentrisch werken, het dossier meldkamer van de toekomst en de effecten van de invoering van de nationale politie op de samenwerking met de veiligheidsregio's. "Wij zien dus een rol voor ons overleg in discussies over multidisciplinaire strategie, beleid en

bedrijfsvoeringsvraagstukken en we gaan ons niet uitspreken over inhoudelijke thema's van de verschillende disciplines die al zijn belegd bij de andere landelijke koepels. We moeten onze taken dus goed afbakenen, zodat we geen dubbel werk doen en niet de adviesrol van de andere landelijke overlegkoepels doorkruisen." Binnen zes maanden wil Stierhout een

Jos Stierhout: "Binnen zes maanden ligt bij het Veiligheidsberaad een model voor onze landelijke vertegenwoordiging."

uitgewerkt model voor de landelijke vertegenwoordiging van de directeuren voorleggen aan de 25 veiligheidsregio's en het Veiligheidsberaad, waarna het overleg een voorzitter zal kiezen. //

"Maatschappelijke impact is maatstaf voor alertering"

Het KNMI: sleutelspeler in veiligheidsland

Rampen of incidenten waarbij het KNMI geen rol heeft in de advisering zijn schaars. Rampspoed kan rechtstreeks het gevolg zijn van extreme weersomstandigheden, maar het weer kan ook een rol spelen bij de incidentontwikkeling. Bijvoorbeeld door de verspreiding van gevaarlijke stoffen met de wind. "Laagdrempelig contact met de veiligheidsregio's voor de advisering vinden we daarom essentieel", zegt Floortje Hanneman, plaatsvervangend directeur Weer van het KNMI. Samen met KNMI-crisiscoördinator Frank Kroonenberg neemt zij de rol van het nationale weer- en klimaatinstituut in het OOV-domein onder de loep.

Het KNMI, met zo'n 400 medewerkers, is een agentschap van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Naast de luchtvaart, weg- en waterbeheerders en vitale sectoren, zijn de veiligheidsregio's belangrijke afnemers van KNMI-diensten.

Frank Kroonenberg en Floortje Hanneman: "Wij streven naar korte lijnen met de veiligheidsregio's."

Een kleine bloemlezing van gebeurtenissen in de afgelopen twee jaar laat aan duidelijkheid over de rol van het instituut in het OOV-domein niets te wensen over. De extreme droogte in het afgelopen voorjaar, wateroverlast en windhozen in de zomermaanden, extreem winterweer met strooizouttekorten in de wintermaanden, maar ook problemen met vulkaan uit IJsland, radioactieve stof uit Fukushima en een giftige rookwolk uit Moerdijk die Nederland in de ban hield. Het waren stuk voor stuk gebeurtenissen waarbij het KNMI als adviseur voor crisismanagement op het hoogste niveau meespeelde.

Bar winterweer en strooizouttekorten leidden in 2009 en 2010 tot maatschappelijke ontwrichting.

TOENEMENDE KWETSBAARHEID

"De samenleving wordt steeds kwetsbaarder voor verstoringen", signaleert Floortje Hanneman. "Daardoor wordt de druk op de overheid om verstoringen te voorkomen en de gevolgen voor de maatschappij beheersbaar te houden steeds groter. Met onze producten leveren wij input voor bestuurlijke en operationele beslissingen op zowel regionaal als landelijk niveau. De verwachtingen ten aanzien van onze diensten zijn terecht hooggespannen. Onze belangrijkste kerntaak, omschreven in de Wet op het KNMI, is het leveren van weerkundige diensten in het belang van de maatschappelijke veiligheid. Met al onze kennis en expertise werken we voortdurend aan verbetering van onze advisering en alertering van de samenleving."

KORTE LIJNEN

Landelijke, regionale en lokale overheden kunnen 24 uur per dag en zeven dagen in de week een beroep doen op het KNMI. Het instituut heeft een pool van veiligheidsmeteorologen, waarvan er bij toerbeurt altijd een als 'calamiteitenmeteoroloog' op de weerkamer aanwezig is. Frank Kroonenberg is een van hen. Hoe kunnen regio's in acute situaties over de weerkundige kennis uit De Bilt beschikken?

Kroonenberg: "Het KNMI is een schakel in het Beleids Ondersteunend Team milieu-incidenten, een netwerk van specialistische kennisinstellingen onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van I&M. Regio's kunnen voor eenduidige advisering het BOT-mi als samenwerkingsverband inschakelen, waarin wij dan ons weerkundig deeladvies inbrengen. Tegelijk blijven we altijd rechtstreeks benaderbaar voor de brandweer. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor de bronbestrijding. Met name de specialisten op

Met het geregionaliseerde weeralarm kan gericht voor extreem weer worden gewaarschuwd.

het gebied van ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen hebben baat bij snelle informatie over de actuele en verwachte weersituatie die van invloed kan zijn op de verspreiding van gevaarlijke stoffen. Korte lijnen en laagdrempelig contact tussen de adviseur gevaarlijke stoffen en de calamiteitenmeteoroloog, kan cruciaal zijn om snel beslissingen over noodmaatregelen te kunnen nemen. Gemiddeld gebeurt dit zo'n drie keer per week."

ALERTERING

Het weeralarm is voor het grote publiek het meest herkenbare product van het KNMI. En misschien ook wel het meest bekritiseerde, want soms is het voorspelde noodweer minder erg dan verwacht. Hanneman erkent dat burgers hun oordeel over het al of niet terecht afgeven van een weeralarm wel erg snel klaar hebben. "Maar", aldus de plaatsvervangend directeur Weer, "we hebben dit product anderhalf jaar geleden na een grondige evaluatie flink verbeterd. Aanvankelijk was het weeralarm vooral gebaseerd op het overschrijden van bepaalde meteorologische drempelwaarden. Tegenwoordig is de verwachte maatschappelijke impact de belangrijkste maatstaf om wel of geen weeralarm af te kondigen. Zo is de impact van zware sneeuwval op de samenleving midden in de nacht in het weekend wezenlijk anders dan wanneer het heftig sneeuwt in de ochtend- of avondspits. Bovendien was een kritiekpunt in de situatie vóór de evaluatie dat het weeralarm niet verfijnd genoeg was. Het gold voor het hele land, terwijl extreem weer zich meestal maar in een deel van het land voordoet. Daarom hebben we de alertering geregionaliseerd tot het geografisch niveau van minimaal een provincie. Daardoor kunnen we gericht waarschuwen in kleinschaliger gebieden en onnodige onrust in andere delen van het land voorkomen."

Kroonenberg vult aan: "Alertering voor extreem weer kan grote gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor wegbeheerders en de railsector, die voorbereidingen treffen voor gevolgbeheersing. Of voor lokale overheden en organisatoren van evenementen, die dan moeten beslissen over het wel of niet afgeven van bijvoor-

De veiligheidsregio's zijn opgericht om de samenwerking tussen brandweer, politie, GHOR en gemeenten te bevorderen. Maar het samenwerkingsverband is breder dan deze vier kolommen. Ook waterschappen, defensie, justitie, vitale sectoren en anderen werken nauw samen met de veiligheidsregio's. In deze rubriek belichten wij telkens een samenwerkingspartner. Dit keer het KNMI.

beeld een drukbezocht openluchtconcert."

Bestuurders en veiligheidsmanagers hebben belang bij een betrouwbaar advies om de risico's te kunnen inschatten. Soms zitten ze er bovenop, zoals afgelopen zomer, toen in België het terrein van Pukkelpop door noodweer werd getroffen, waarbij vijf doden vielen. "Een dag later vond in Flevoland het Lowlands-festival plaats en toen hebben we met de veiligheidsregio Flevoland behoorlijk intensieve contacten gehad om de kans op mogelijke zware onweersbuien te bespreken. Vanwege de grote impact van een weeralarm met code rood, wordt per geval een breed expertteam van deskundigen uit onder meer de sectoren verkeer, spoor, waterbeheer en toerisme geconsulteerd. Zij maken op basis van hun expertise een inschatting van de mogelijke effecten van een extreme weersituatie op de samenleving. In andere landen wordt het Nederlandse expertsysteem voor weeralertering als *best practice* beschouwd, omdat de zorgvuldigheid goed is gewaarborgd."

SAMENWERKINGSAFSPRAKEN

Hanneman acht de tijd rijp om de samenwerkingsafspraken met het OOV-veld te herijken met het oog op de ontwikkelingen in veiligheidsland. De veiligheidsregio's zijn voor het KNMI nog een relatief nieuw fenomeen en zij merkt dat 'de wereld van het weer' en de veiligheidsregio's bestuurlijk nog aan elkaar moeten wennen. "We willen onze contacten met de veiligheidsregio's versterken. Wellicht biedt het Veiligheidsberaad een ingang om op landelijk niveau een raamwerk voor afspraken op te stellen. We hopen daarover binnenkort met het Veiligheidsberaad in gesprek te gaan. Ondertussen richten we onze aandacht ook op de nabije toekomst, als de politiek zich gaat uitspreken over de maatschappelijke rol van het KNMI. Volgend jaar verwachten we een ontwikkelingsrichting voor het instituut te kunnen presenteren en uiteindelijk moet die na politieke behandeling resulteren in een nieuwe Wet op het KNMI. Het KNMI zal ook in de toekomst een belangrijke rol blijven spelen op het raakvlak van weer en veiligheid." //

De leden van het Veiligheidsberaad kwamen op 11 november bij elkaar in Utrecht, onder leiding van de nieuwe voorzitter Aleid Wolfsen. Wat werd er zoal besproken? Een greep uit de agendapunten.

EVALUATIE BESTUURSCOMMISSIES

Het Veiligheidsberaad kent drie bestuurscommissies: Brandweer, GHOR en Informatievoorziening. Een evaluatie van deze belangrijke voorportalen naar het Veiligheidsberaad werd in de vergadering besproken. Elke bestuurscommissie staat onder leiding van een lid van het dagelijks bestuur en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het Veiligheidsberaad. Op basis van de evaluatie zal elke bestuurscommissie vanaf 2012 bestaan uit 25 leden, namelijk alle bestuurlijk portefeuillehouders van de thema's brandweer, GHOR en informatievoorziening van alle veiligheidsregio's. Dit was tot nu toe alleen het geval bij de bestuurscommissie Informatievoorziening, de andere commissies hebben ongeveer tien leden. Belangrijkste reden om dit te doen is om het draagvlak bij de veiligheidsregio's te verhogen.

SLACHTOFFERINFORMATIESYSTEMATIEK

De stuurgroep Slachtofferinformatiesystematiek (SIS), onder voorzitterschap van burgemeester Henk Jan Meijer, heeft een eigentijdse methode ontwikkeld voor het registreren van slachtoffers bij rampen. Deze nieuwe werkwijze is nu vastgesteld. De

vaststelling van het ontwerp door het Veiligheidsberaad is een belangrijk moment, omdat nu het vervoltraject van start kan gaan. De regie komt daarbij in handen te liggen van het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen. Meer over SIS is te lezen in de oktobereditie (nr 10) van deze krant.

MEERJARENPROGRAMMA INFORMATIEVOORZIENING

Na de strategische visie Informatievoorziening, is nu ook het meerjarenprogramma Informatievoorziening vastgesteld in het Veiligheidsberaad. Met als rode draad 'Kan het slimmer?' komen alle initiatieven, projecten en standpunten van het Veiligheidsberaad op het terrein van Informatievoorziening samen in dit document. (Zie voor meer informatie over de meldkamer en de visie van het Veiligheidsberaad pagina 1.) Zo valt de visie op de meldkamer van de toekomst hieronder. Het meerjarenprogramma beoogt tevens inzicht te geven in onderwerpen die in de periode 2012-2015 financiële consequenties hebben voor de veiligheidsregio's, het Rijk en andere crisispartners. De voorzitters veiligheidsregio's stemden tevens in met het ontwikkelen van een visie over 'Regie op Innovatie', waarvan de scope breder zal zijn dan alleen informatievoorziening.

VERGADERINGEN VEILIGHEIDSBERAAD IN 2012

In 2012 zullen het Veiligheidsberaad, het Korpsbeheerdersberaad en het (nieuwe) 'beraad van Regioburgemeesters' op 17

februari, 25 mei, 28 september en 23 november vergaderen. Het Veiligheidsberaad fungeert vanaf de oprichting van het Instituut Fysieke Veiligheid ook als bestuur IFV. Het Korpsbeheerdersberaad zal bij de inwerkingtreding van de nationale politie opgeheven worden. Het beraad van Regioburgemeesters bestaat uit de burgemeesters die voorzitters zijn van de tien nog te vormen politieregio's. Zij vergaderen al in aanloop naar de oprichting van de nationale politie. De frequentie van het aantal vergaderingen neemt dus af. De vergaderingen worden wel verlengd. Tijdens ieder Veiligheidsberaad in 2012 zal namelijk een themabespreking plaatsvinden waarbij de bestuurders dieper op de inhoud in kunnen gaan. ///

Het volledige verslag van deze bijeenkomst wordt vastgesteld op 17 februari, als het Veiligheidsberaad weer bijeen komt. Daarna is het te lezen op www.veiligheidsberaad.nl.

Acute zorg draait om capaciteit, deskundigheid en snelheid

De wereld van de acute gezondheidszorg is volgens prof. dr. Bart Berden, voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ), een complex domein. "Sommige materie is nu eenmaal ingewikkeld, dat moet je ook weer niet te eenvoudig willen maken." De voorzitter legt uit dat er drie vragen centraal staan in de acute gezondheidszorg: "Is er voldoende capaciteit aanwezig om de (trauma)zorg te kunnen leveren? is de deskundigheid aanwezig in het ziekenhuis? En tot slot: kunnen we de patiënt er tijdig krijgen?" Samen met algemeen secretaris Renate Verheul licht hij toe hoe het LNAZ zich met haar leden – de acute zorgregio's – bezig is met deze vragen en zet hij uiteen waarom samenwerking met de veiligheidsregio's zo belangrijk is.

LANDELIJK NETWERK

"De elf ziekenhuizen met een traumacentrum zijn sinds de invoering van de Wet toelating Zorginstellingen de afgelopen jaren langzaam getransformeerd tot acute zorgnetwerken met een focus op drie beleidsterreinen: Traumazorg, Organisatie van het Regionaal Overleg Acute Zorg en Opleiden, Trainen en Oefenen. Daarom hebben we de naam van Landelijke Vereniging voor Traumacentra gewijzigd in Landelijk Netwerk Acute Zorg." Berden ziet de naamsverandering als een logisch gevolg van deze ontwikkeling. LNAZ bevordert de samenwerking en afstemming tussen de elf acute zorgregio's op de drie al eerder genoemde beleidsterreinen.

Bart Berden: "Veiligheidsregio's zijn gebaat bij goede afspraken met ketenpartners."

Centrale doelstelling hierbij is steeds om een patiënt met een acute zorgvraag zo snel mogelijk op de juiste plek adequate zorg te laten krijgen. Iedere dag, ook bij crises en rampen. Het netwerk bevordert dat ketenpartners in de acute zorg, zoals ziekenhuizen, huisartsen(posten), ambulancevoorzieningen, maar ook GGZ-instellingen, verloskundige kringen en veiligheidsregio's, de acute zorgketens gezamenlijk verder vormgeven, op basis van de juiste kennis en expertise. Hierbij wordt tevens het fundament gelegd voor de opgeschaalde zorg bij rampen en calamiteiten.

REGIONAAL OVERLEG

"Ketenpartners zijn binnen het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ) met elkaar verbonden om samen de kwaliteit en bereikbaarheid van de acute zorg te verbeteren", vervolgt Berden. Professionals die samenwerken in een specifieke acute zorgketen brengen het acute zorgaanbod in de regio in kaart en ontwikkelen gezamenlijk verbetervoorstellen als blijkt dat niet aan de gewenste normen wordt voldaan. Dit kan onder andere leiden tot praktische verbeteringen van de samenwerking zoals het opstellen van gezamenlijke protocollen of een verbetering van de patiëntoverdracht van bijvoorbeeld ambulance naar de Spoedeisende hulp.

Het LNAZ streeft er naar het beleid van acute zorg te combineren met effectieve logistiek te combineren, stelt Verheul: "We proberen altijd de juiste mix van professionals en beleidsmakers te betrekken bij beleidsontwikkeling en uitvoering. Het betrekken van medische professionals is bij het vormgeven en verder optimaliseren van acute zorgketens essentieel, want juist zij hebben het beste zicht op wat er gebeurt bij het leveren van acute zorg aan de patiënt. Protocollen en normen voor het veld moeten vooral niet in een ivoren toren worden bedacht."

Naast praktische oplossingen is een belangrijke opbrengst van het ROAZ ook dat de ketenpartners elkaar beter hebben leren kennen. In crisissituaties weten bestuurders en crisiscoördinatoren van ziekenhuizen nu beter met welke burgemeester of veiligheidsdirecteur zij gaan samenwerken. Ook wordt voor partijen steeds duidelijker wat ze van elkaar kunnen verwachten tijdens het managen van een crisis of calamiteit.

CONGRUENTIE

Samenwerking met de directeur Publieke Gezondheid in dit acute zorgnetwerk gaat over de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. Slechts in "0,01% van de tijd van zorginstellingen is er sprake van opgeschaalde situaties. Dat maakt het soms lastig om dit onderwerp voldoende aandacht te geven", aldus Berden. Maar het is wel een noodzakelijk onderwerp. Veiligheidsregio's zijn gebaat bij goede afspraken met ketenpartners uit de witte kolom over de kwaliteit van samenwerking in crisissituaties. Het optimaal benutten van de beschikbare capaciteit en kwaliteit staat daarbij centraal. Dat is waar ieder ROAZ een rol van betekenis heeft."

Voor afstemming tussen acute zorgregio's en veiligheidsregio's zou congruentie van de regio's wenselijk zijn. Op dit moment heeft een acute zorgregio echter te maken met meerdere veiligheidsregio's. De GHOR heeft aangegeven zich te willen richten op goede aansluiting bij de acute zorgregio's. Berden: "Ik vind dit zeer positief en getuigen van een realistische visie. In de acute zorg is de beste oplossing voor de patiënt lang niet altijd 'congruent' met de regio waarin wordt samengewerkt. Een patiënt houdt zich niet aan regiogrenzen, maar gaat naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis waar ze hem adequaat kunnen behandelen." Verheul vult aan: "Echter ook met de huidige onvolledige congruentie weten ketenpartners elkaar steeds

Renate Verheul: "Steeds meer begrip voor elkaar."

beter te vinden. Met de veiligheidsregio's vindt binnen het ROAZ en OTO-project (Opleiden, Trainen en Oefenen) overleg plaats, zodat we begrip voor elkaars perspectief krijgen en rollen en verantwoordelijkheden van ketenpartners duidelijker worden. Door deze samenwerking weten betrokkenen binnen de veiligheidsregio's elkaar snel te vinden en weten ze met wie ze te maken hebben." Goed blijven communiceren blijft dus ook hier essentieel, sluit Berden af. "Eer de dwarsverbanden die we met elkaar hebben in acute zorgketens, want daar ligt een belangrijke meerwaarde bij het leveren van acute zorg op het juiste moment op de juiste plaats. Juist ook bij crises en rampen waarbij ROAZ en Veiligheidsregio samenwerken." ///

OTO-TOOLKIT BESCHIKBAAR

In november heeft het LNAZ (zie ook www.lnaz.nl) samen met verschillende ketenpartners, waaronder de GGD-Nederland en GHOR Nederland de landelijke OTO-toolkit en het OTO-Kennisportaal gepresenteerd. De OTO-toolkit (www.ototoolkit.nl) biedt handvatten voor het analyseren en versterken van de crisisorganisatie en OTO-activiteiten binnen zorginstellingen. Deze toolkit is de eerste stap naar een landelijk kwaliteitskader voor Opleiden, Trainen en Oefenen. Het OTO Kennisportaal (www.otoportaal.nl) biedt mensen die betrokken zijn bij crisisbeheersing en zorgcontinuïteit een podium om kennis en informatie te delen.

Radiozendamateurs ondersteunen veiligheidsregio Zeeland

Sinds 17 november kunnen alle Zeeuwse gemeentehuizen, brandweerkazerne Terneuzen en Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) met elkaar in contact komen via de radiozendamateurs van DARES (Dutch Amateur Radio Emergency Services). Wanneer bij een incident de reguliere communicatielijnen uitvallen, kan de Officier van Dienst Meldkamer DARES Zeeland inschakelen voor communicatieondersteuning. Op donderdag 17 november vond de jaarlijkse oefening en tevens de officiële openingshandeling plaats van het feit dat alle lokale overheden en hulpdiensten in Zeeland met elkaar verbonden kunnen worden. De oefening bestond uit een incident bij het fictieve bedrijf Goeree Chemie, met enorme rookontwikkeling en uitval van infrastructuur op Schouwen-Duiveland en Tholen. De radioverbindingen tussen VRZ Middelburg en de gemeentehuizen Zierikzee en Tholen verliepen technisch goed. De werkwijze van en samenwerking met DARES was uiterst leerzaam voor andere hulpverleners. Zie voor meer informatie: www.vrzeeland.nl

'Indian Summer' in Zeeland

Op 12 en 13 oktober organiseerden de ministeries van Veiligheid en Justitie, en Infrastructuur en Milieu samen met Veiligheidsregio Zeeland de nationale oefening 'Indian Summer'. In totaal waren ruim 700 medewerkers van de veiligheidsregio's Zeeland en Midden – en West-Brabant, gemeenten uit deze regio's, nationale departementen, drie Belgische provincies en vele

aanpassing van het beleid aan de Tweede Kamer verzonden wordt.

Gezamenlijke oefening informatiesystemen

Veiligheidsregio Kennemerland en een team van Defensie, het '101 Communicatie- en Informatiesystemen (CIS)bataljon' hielden begin november een gecombineerde tweedaagse oefening in Haarlem. De militairen voorzagen de hulpdiensten van alternatieve communicatiemiddelen. Het 101 CIS-bataljon is verantwoordelijk voor het wereldwijd installeren, bedienen en onderhouden van een militair netwerk, waardoor er permanent beschikt kan worden over communicatiefaciliteiten, los van bestaande infrastructuur.

De landmacht kan binnen 24 uur hulp bieden als

communicatieapparatuur van politie, gemeente of brandweer uitvalt. Tijdens deze oefening werd bij een brandweerkazerne een calamiteitscentrum van tenten ingericht. Hier vanuit kon met laptops en telefoons en via een satellietzender de communicatie onderling voortzetten.

"Door gezamenlijk te oefenen kunnen wij onze dienstverlening aanpassen naar de wensen van de instanties die we bij een daadwerkelijke ramp

Frida

Vertegenwoordigers van hulpverleningsdiensten, diverse ambtenaren en bestuurders van waterschappen, veiligheidsregio's en de provincie hielden zich in de week van 21 t/m 25 november bezig met een dreigende overstroming in de Gelderse riviergebieden. Grote

bevolkingsgroepen werden daarbij geëvacueerd. Gelukkig was het maar een oefening, maar hoogwaterproblemen dit jaar nog in bv. België of in Australië tonen aan hoe actueel dit kan zijn. Met de oefening Frida, de laatste uit de 'Viking'-reeks, willen overheden zich goed voorbereiden. De oefening is de volgende stap in de verdere professionalisering van de interregionale crisisbeheersing en rampenbestrijding. Ook samenwerking met de Duitse autoriteiten en collega's speelde een belangrijke rol bij Frida. De eindevaluatie is in het voorjaar van 2012. Dan organiseren de betrokken partijen een afsluitend symposium.

2012: een bijzonder jaar voor Brandweer Amsterdam-Amstelland

Het snel naderende jaar 2012 belooft een bijzonder jaar te worden voor Brandweer Amsterdam-Amstelland en de bewoners van het gebied dat door haar bewaakt wordt. Dan herdenkt BAA namelijk de 300ste sterfdag van Jan van der Heijden, de eerste brandweercommandant van Amsterdam. En uitgerekend in 2012, waarin de 25ste brandweercommandant sinds Jan van der Heijden aantreedt, wordt de weg ingeslagen naar een compleet 'nieuwe brandweer'.

Jan van der Heijden introduceerde een goed werkende openbare straatverlichting, waarmee Amsterdam eigenlijk de eerste echte lichtstad werd en het nachtleven tot bloei kon komen. Hij ontwierp kachels, waterwerken, scheepskamelen en vuurtorens, maar bekend is Van der Heijden vooral geworden dankzij de uitvinding van de brandspuiten, brandslangen en de oprichting van een brandweerorganisatie.

In 2012 wordt stilgestaan bij de 'stamvader' van de brandweer en tegelijk vooruit gekeken naar de toekomstige brandweer. In 'De Brandweer over morgen' is de basis gelegd voor de nieuwe brandweer. Een organisatie die verandert en vernieuwt. In Amsterdam-Amstelland ligt

de focus de komende jaren op: het vernieuwen van de repressie (nieuwe manieren om brand te bestrijden en het uitproberen en testen van innovaties), vinden en binden van vrijwilligers en het verhogen van de brandveiligheid.

Ook andere organisaties, zoals de NVBR besteden in 2012 aandacht aan Jan van der Heijden.

Meer informatie over de activiteiten van BAA in 2012 is binnenkort te vinden op: www.brandweer.nl/amsterdam-amstelland.

Presentator Indian Summerjournaal.

andere organisaties en partijen betrokken bij de Nationale Staf oefening Nuclear.

Onder de naam 'Indian Summer' bogen zij zich over een realistisch nucleair scenario met enorme gevolgen voor de samenleving. Om ook de reactie van deze samenleving op alle ontwikkelingen mee te nemen was tevens goed tegenwoordig van journalisten en burgers georganiseerd.

Het scenario werd beoefend op basis van nationale en regionale planvorming voor crisisbeheersing en voor bestrijding van een stralingsongeval in het bijzonder. Begin 2012 verschijnt het evaluatierapport dat vervolgens met een Kabinetreactie met aanbevelingen voor

ondersteunen", aldus tweede luitenant Anneloes de Geest, pelotonscommandant Interdepartementale Civiel-Militaire Samenwerking.

Voor de veiligheidsregio's is het goed te weten dat bij rampenbestrijding en crisisbeheersing een beroep op Defensie kan worden gedaan. Zoals het leveren van een blushelikopter of een verkenningvliegtuig bij duinbranden, of het bieden van ondersteuning bij het evacueren van burgers bij overstromingen, of in situaties waarbij de reguliere civiele (staf-) capaciteit uitgeput raakt, bijvoorbeeld omdat een incident lang aanhoudt of omvangrijk. Of zoals bij de oefening van Veiligheidsregio Kennemerland het bieden van alternatieve communicatiemiddelen.

Stuur een mail!

HIER KAN UW NIEUWS STAAN

Wilt u uw kennis over projecten en initiatieven delen met uw partners in het land? Of heeft u nieuws betreffende uw veiligheidsregio? Stuur dan een mail naar de redactie: redactie@veiligheidsregio.nl

DE VEILIGHEIDSREGIO IN UW BRIEVENBUS?

De Veiligheidsregio niet ontvangen? Of zijn uw adresgegevens veranderd? Stuur dan een mail naar: redactie@veiligheidsregio.nl

AGENDA

Nieuwe data voor expertmeetings 2012 bekend:

- Donderdag 15 maart 2012
- Donderdag 14 juni 2012
- Donderdag 27 september 2012
- Donderdag 29 november 2012

Zie voor meer informatie: www.veiligheidsberaad.nl

COLOFON

De Veiligheidsregio is een kwartaaluitgave van het Veiligheidsberaad in samenwerking met NVBR, Politie Nederland, GHOR, VNG en het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Het kopiëren en/of overnemen van (delen van) de inhoud van deze uitgave is toegestaan, mits men vooraf toestemming vraagt aan de redactie en onder bronvermelding.

Veiligheidsberaad

REDACTIEADRES

Bureau Veiligheidsberaad
T.a.v. redactie De Veiligheidsregio
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
redactie@veiligheidsregio.nl

HOOFDREDACTIE

Veiligheidsberaad, Winrie de Boer

REDACTIERAAD

GHOR, Judith van Berkel, Michiel Hoorweg
NVBR, Michel Versteeg
VNG, Roelant Schenk, Silvana van Doorne
Politie Nederland, Frédérique de Vries

REDACTIE

Ministerie VenJ, Peggy Kruijemeijer
Veiligheidsberaad, Elize Fallon, Joke van der Schaaf

Eindredactie: Ada Kraft

Redacteuren: Rob Jastrzebski, Roy Johannink, Klaas Salverda.

Traffic: PINO evenementen & congressen

Ontwerp en opmaak: BORREN

Fotografie: Peter Hofman, Rob Jastrzebski, Evert Jan Daniël, ANP, Ad Hupkes, Michel Boulogne, gemeente Leiden, Brandweer Amsterdam-Amstelland; Defensie, Veiligheidsregio Zeeland

Cartoon: Patrick van Gerner

Drukwerk: Roto Smeets Utrecht

Oplage: 10.000 - december 2011